

MAAILMAN ERI KULMILTA

Autopommi surmasi Tripolissa

TRIPOLI Libanon - Ainakin kymmenen ihmistä kuoli ja noin 60 loukkaantui viime viikon perjantaina, kun autopommi räjähti pohjoislibanonilaisessa Tripolin kaupungissa erään moskeijan ulkopuolella, kertoi Beirutin radio.

Pommi räjähti puolen päivän aikaan, jolloin moskeija oli täynnä väkeä. Moskeijan seinään tuli suuri reikä, lähtivät ja parikymmentä autoa vaurioituivat.

Siellä talouskokous Jamaikalla

Sosialistisen Internationalin talouspoliittinen työryhmä kokoontui Jamaikan pääkaupungissa Kingstonissa viime viikon torstaina ja perjantaina. Kokouksen isäntänä toimi Jamaikan kansan kansallisuuspuolue (PNP), jonka johtaja entinen pääministeri Michael Manley, on myös työryhmän puheenjohtaja.

Kingstonin kokouksessa on tarkoituksena käsitellä erityisesti Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen maiden velkakriisiä sekä työttömyyttä niin teollisuus- kuin kehitysmaissa. Komitean on määrä valmistaa maailman talouden ongelmien puretuva raportti Internationalin Osassa toukokuussa pidettävälle talousseminaarille.

Siellä on Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian meren alueella yhteensä 18 jäsenjärjestöä.

Kreikalta "Ei" Nato:n suunnitelmalle

ATEENA, KREIKKA - Kreikka on hylännyt Naton vaatimuksen Kreikassa olevien US ydinaseiden nykykäytöstä, mutta hyväksyi suunnitellun turvallisuuksien parantamisen. Asiaa käsiteltiin Kreikan hallituksen edustajan Dimitris Maroudasin välityksellä. Maroudas sanoi Euroopan NATO-joukkojen ylipäälliköksi kenraali Bernhard Rogersin esittäneen nämä ehdotukset.

Ruotsin alue- loukkaukset vähentyneet

TUKHOLMA Ruotsi - Ruotsi havaitsi 20 vakavaa aluevesiloukkausta viime vuoden viimeisellä neljänneksellä, ilmoitti Ruotsin pääesikunta aluevesiloukkauksia koskevassa selonteossaan. Määrä on jonkin verran pienempi kuin edellisvuoden vastaavana aikana. Koko viime vuoden aikana havaittiin 50 epäilyä aluevesiloukkausta.

Loukkaajien kansallisuutta ei kuitenkaan pystytty tunnistamaan.

Joissakin harvoissa tapauksissa oli pääteltävissä, että Ruotsin alueella esiintyi vierasta vedenalaista toimintaa vuosineljänneksen aikana, sanottiin selonteossa. Ruotsitar koittaa tällä yleensä vieraita sukellusvenettä.

Koko viime vuoden aikana unkeutuivat vieraat sukellusvenet Ruotsin aluevesille viidesti, ja yksi näistä loukkauksista oli äärimmäisen vakava, ilmoitti Ruotsin armeijan komentaja Lennart Ljung selonteossa. Ruotsin armeija ei kuitenkaan havainnut jälkiä sukellusvenistä.

Äärimmäisellä vakavalla välikohtauksella tarkoitettiin 45 päivän tuloksetonta esintää Karlskronan saaristossa viime vuoden helmikuussa ja maaliskuussa.

N-liitto pyytää ohjuksen osia

Neuvostoliiton Helsingin suurlähetystö pyysi viime viikon perjantaina, että Inarijärvestä nostatavat lentävän maali-laitteen osat luovutettaisiin Neuvostoliiton viranomaisille. Suomen puolustusvoimien pääesikunnasta kerrottiin, että asian käsittely on siirretty ulkoministeriölle.

Ulkoministeriön poliittisen osaston päällikkö Seppo Pietinen sanoi saman päivän iltapäivällä, että ulkoministeriössä seurataan etsintöjen edistymistä ennen kuin tehdään päätös suhtautumisesta luovutuspyyntöön.

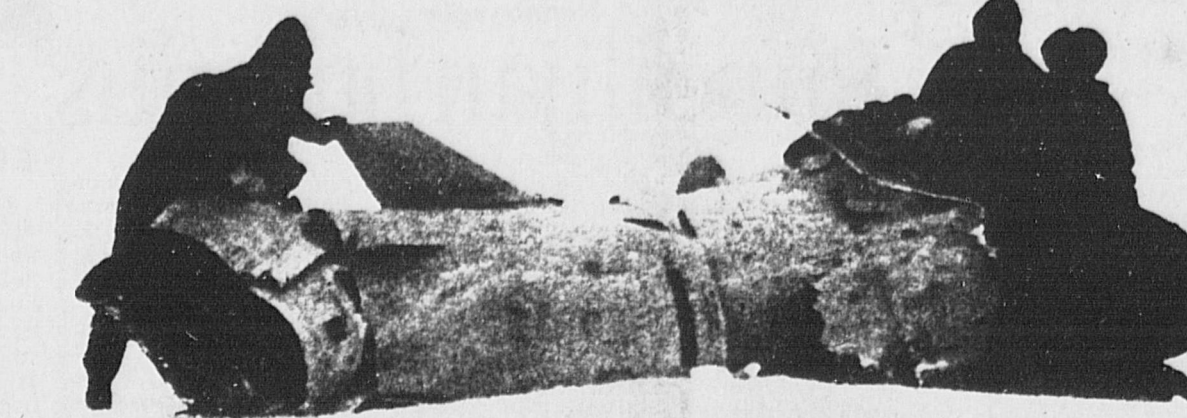
Suomen ilmatilaan viime vuoden lopulla harhautunut "lentävä maali" varmisti perjantaina yhä selvemmin vanhaa kevytrakenteiseksi neuvostoliittolaiseksi maali-ohjukseksi.

Tämä varmistui edelleen, kun ilmavoimat nosti perjantaina Inarijärven pohjasta noin 15 metrin syvyydestä ylös läpi iskeyntyneen ohjuksen siivекkeen.

Ilmavoimien esikunnan käsityksen mukaan Inarijärven tähänastiset löydöt osoittavat, että kyse on mitä ilmeisimmän komento-ohjattavasta maali-ohjuksesta, jossa ei ole ollut räjähteitä ja joka on menettänyt yhteyden maa-asemaansa.

Majuri Lars-Olof Fredriksson ilmavoimien esikunnasta toteaa, että jos tämäntyyppinen maali-ohjuksella johonkin ohjaustilaan, se putoaa tässä ohjaustilaan tai kun siitä lopulta putoaa.

"Kun tapaus tuli julkisuuteen, meillä puhuttiin vain lentävästä

Suomen ilmavoimien helikopteri nosti viime viikon perjantaina Inarijärven pohjasta ylös läpi iskeyntyneen neuvostoliittolaisen ohjuksen siivекkeen. Kuvassa suomalaiset sotilaita tarkastelemassa saalista.

maalista, ja sen putoamispaikasta yli 40 astetta, ja pakkausten ennustusten kohoavan jopa 45 asteeseen.

Ohjuksen raskas peräosa, jossa laitteen moottori mitä ilmeisemmin on, löytyi jo päivää aikaisemmin, ja sen nostamista yritettiin perjantaina. Helikopterilla tapahtuvassa

nostoyrityksessä koneen perä murtui, ja raskaampi osa siirtyi edelleen pohjaan. Ylös jään päälle saatiin kuitenkin noin kolmen metrin mittainen siivекke.

Moottorin nostoa yritetään, mikäli sää sallii, uudelleen lauantaina. Tällöin varmistuu lopullisesti ilmavoimien tähän mennessä saama kuva maali-ohjuksesta.

Suomen hallitus ilmoitti tiistaina antavansa Neuvostoliitolle ohjuksen löydetty osat, mutta pyytää Neuvostoliittoa maksamaan etsinnästä koituneet kustannukset.

McNamara Suomeen luennoimaan

Yhdysvaltain entinen puolustusministeri ja maailmanpankin pääjohtaja Robert S. McNamara saapuu toukokuussa luentomatkalle Suomeen. Rastorin vieraksi saapuvan McNamaran aiheina ovat mm. strategiset aseet, ydinpelote ja tähtien sota sekä mahdollisuudet Euroopan ydinaseiden korvaamiseen jollakin muulla järjestelmällä.

Eläkkeelle jäätyään McNamara on ryhtynyt erittäin aktiivisesti toimimaan ulkopoliittikan kysymysten parissa ja varoitellut viime vuonna etenkin ydinaseista. Hän on myös vastustanut presidentti Reaganin suunnitelmia avaruuden aseistamisesta.

Kennedyn hallintokaudella McNamara oli yksi joustavan vastarinnan strategian arkkitehteistä. Vuonna 1967 myös Naton viralliseksi strategiaksi hyväksytyn oppirakennelman mukaan ydinaseet ovat viimeinen keino pysäyttää Neuvostoliiton tavanomaisiin aseisiin suoritettu hyökkäys.

Työvoimaministeriö aikoo saattaa työllisyyslain uudistusta koskevan luonnoksensa hallituksen käsittelyyn kuukauden sisällä sitä koskevista kielteisistä lausunnoista huolimatta. Lakiesitystä ryhdytään valmistelemaan työllisyyspoliittisessa ministerivaliokunnassa.

Kiistanalaisin kohta ehdotuksessa on viime kädessä kunnille asetettava velvoite järjestää työtä vähintään kolme kuukautta työttömiä olleille. Valtio maksaisi 85 prosenttia palkkakus-

Suomen valtioneuvosto hyväksyi viime viikon torstaina osaltaan siviilipalvelusjärjestelmän uudistamista koskevan lakiesityksen sisällön. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti ja se annettiin eduskunnalle ensi viikon presidentin esittelyssä.

Puolustusministeriössä laadittuun esitykseen mukaan siviilipalvelukseen pyrkivien vakuumuksen tutkinnasta luovutaan, mutta palveluajaksi piteen saamista nykyisestä 12 kuukaudesta 16 kuukauteen. Siviilipalveluksen sisällönä on nimenomaan tuossa muutoksia, ja palveluun liitetään nyt myös erityinen koulutusjakso.

Uudistuksen myötä myös Jehovan todistajat vapautetaan kokonaan asevelvollisuuden suorittamisesta.

Nelisenkymmentä julkisuuden henkilöä julkisti torstaina vetoomuksen siviilipalvelusmiesten esittäjät ovat sitä mieltä, että hallituksen tulisi pitää siviilipalvelusajan entisen pituisena. Siviilipalveluksen on vetoomuksen allekirjoittajien mielestä oltava "sisällöltään ihmisen vakuumusta kunnioittava."

-Siviilipalvelusajan pidentäminen nykyisestä merkittäisi

Reaganilta \$973.7 biljoonan budjetti

Sotilasmenot kasvavat, muut supistuvat

WASHINGTON - Kongressi sai maanantaina käsiteltäväkseen presidentti Ronald Reaganin \$973.7 biljoonan budjetin vuodelle 1986. Budjetissa vaaditaan kotimaisten ohjelmien supistamista \$30 biljoonalla. Määrä on sama kuin se, millä Reagan haluaa kasvattaa Pentagonin budjetin.

Reagan pyysi kongressia o-soittamaan poliittista rohkeutta hyväksymällä hänen ehdotuksensa, minkä alaisuudessa lukuksat kotimaiset ohjelmat joko jäädytetään, supistetaan tai eliminoidaan kokonaan.

Vaikka Reagan vaati kongressia olemaan "kova", hän ei täyttänyt omaa lupastaan: federaalisen alijäämän supistamista puolella vuoteen 1988 mennessä.

Vaikka ensi vuoden alijäämä - \$180 biljoonaa - on alhaisempi kuin tämän vuoden alijäämä - \$220 biljoonaa - se on edelleenkin huimaavan korkea. Lisäksi alijäämä saattaa tuntuu nousesta, ellei kongressi ole valmis hyväksymään presidentin budjetiesitystä sellaisenaan. Tämä seikka puolestaan tuntuu melko epätodennäköiseltä.

Supistuksia vaaditaan muun muassa joukkoliikennettä, asuntoaioita ja opiskelijavastuksia koskevissa ohjelmissa. Lisäksi vaaditaan päättämään tulojen jakamisohjelma, minkä alaisuudessa federaaliset verotulot palautetaan osvaltioille ja paikallisille hallituksille. Kaikkien federaalisten siviilityöläisten palkkoja halutaan supistaa viidellä prosentilla.

Kongressin jäsenten usko- taan kritisoidaan budjettiehdotusta melko terävästi, sillä se- kki demokraattiset että republi-

kaaniset jäsenet ovat sanoneet viikkokaupalla, että he eivät ole valmiita supistamaan kotimaisia ohjelmia, ellei samaa tapahdu sotilasmenoissa.

Budjettiehdotuksia

Tässä muutamia esimerkkejä presidentti Reaganin budjettiehdotuksista vuodelle 1986:

Kokonaismenot:

\$973.7 biljoonaa, \$14.6 biljoonan nousu.

Kokonaistulot:

\$793.7 biljoonaa, \$56.8 biljoonan nousu.

Alijäämät:

Vuoden 1986 alijäämä \$180 biljoonaa, tämän vuoden alijäämä \$222.2 biljoonaa.

Puolustus:

\$277.5 biljoonaa, nousu tämän vuoden \$246.3 biljoonasta.

Ulkomaan apu:

Lähes \$14.5 biljoonaa sotilaallista ja taloudellista apua, \$900 miljoonan supistus sotilasavussa ja \$200 miljoonan supistus taloudelliseen avustukseen.

Asuntopolitiikka:

Kahden vuoden tauko köyhiä ja vanhuksia koskevissa asun- toavustuksissa.

Maanviljelys:

15 prosentin supistus

Sosiaalivastukset:

Jäädytystä tai supistuksia monissa ohjelmissa, kuten esimerkiksi lääkärin ja sairaaloiden Medicare-seksujen jäädytys. Social Securityn alaisuudessa oleville henkilöille 4.1 prosentin eläin-

Suomen uutisia

Työllisyyslain uudistusesitys lähiviikkoina

tannuksista. Erityisesti kuntien keskusjärjestö ja valtiovarainministeriö ovat vastustaneet tällaista uudistusta.

Työvoimaministeri Urpo Leppänen (maas.) korosti ministeriönsä tiedotustilaisuudessa, ettei uudistuksen keskeisimmistä kohdista voi tinkiä. Leppäsen mukaan kuntien on oltava työllistämismenot- teissa mukana, koska valtio ei voi luoda omaa työllisyys- töiden organisaatiota joka paik- kaan.

Leppänen on ilmoittanut o-

man asemansa työvoimami- nisterinä käyvän kestävämmä- mäksi, jos uudistusta ei saada aikaan. Hänen mielestään mi- nisteriön ehdotus perustuu e- duskunnan kantaan, jonka mu- kaan työllisyyslain perustana tulee olla vuonna 1972 hallitus- muotoon otettu lisäys.

Sinä todetaan valtiovalan a- siana olevan tarvittaessa jär- jestää Suomen kansalaisille mahdollisuus tehdä työtä.

Hallitus hyväksyi muutosesitykset siviilipalveluun

muksessa.

-Useat siviilipalvelukseen hakeutuvat eivät vakuumuk- sen mukaisesti halua edistää mi- tään sellaista menettelyä, joka liittyy sotilaalliseen toimi- taan ja tukee sotilaallisten jär- jestelmien olemassaoloa. Si- viilipalveluksen sisällön muut- taminen niin, että siihen tulisi mm. väestönsuojelukoulutusta, pakottaisi monen vakuumuk- sen seuraavaan asevalloisen kiel- täytymään tällaisesta palve- luksesta. Seurauksena olisi vankuustuomio, todetaan ve- toomustekstissä edelleen.

Koivisto Pearl Harborissa

Suomen presidentti Mauno Koivisto tutustui ensimmäise- nä vierailupäivänään Havaijil- la mm. Pearl Harborin tuki- kohtaan, joka tuli kuuluisaksi toisen maailmansodan aikana. Ohjelmassa oli myös mm. sep- peleenlasku.

Valtionpäämies lensi seuru- eeseen Honoluluun Sydneystä Australiasta. Presidentti Koivisto ja hänen tyttärensä Aasi Komulainen saivat kulaansa perinteiset kukkaseppeleet saapuessaan Honoluluun.

Tieto maali-ohjuksen osaksi epäillyn muovipalasen löyty- misestä Inarijärveltä saavut- ti valtionpäämies Havaijilla samana päivänä, kun asia tuli julkisuuteen Suomessa.

Havaijilta presidentti Koivisto seurueineen lensi Yhdys- valtain länsirannikolle viime viikon perjantaina. Kotima- han hän palasi maanantaina.

Edwin Meese
Hyväksytty äänin 12-6

WASHINGTON - Tiistaisessa äänestyksessään senaatin oikeuskomitea päätti äänin 12 - 6 suositella Edwin Meese 3. tta uudeksi oikeusministeriksi.

Äänestystä edelsi kolmipäi-

US ja NL edelleen erimielisiä neuvotteluista

WASHINGTON - Yhdysval- lat ja Neuvostoliitto ovat edel- leen erimielisiä Geneven aseid- denriisuntaneuvottelujen ta- voitteista. Näin kertoi puol-ustusministeri Caspar Wein-berger viime viikolla Wash- ingtonissa.

Weinbergerin mukaan Neu- vostoliitto haluaisi, että kai- kissa kolmissa erikseen käy- tävissä neuvotteluissa olisi päästävä yksimielisyyteen en- nen kuin mitään sopimusta al- lekirjoitettaisiin.

Yhdysvaltojen kantana on, et- tä sopimus olisi allekirjoitetta- va, jos vain yhdelläkin alueella päästään yhteisymmärrykseen.

Maiden aseidenriisuntaneu- vottelijat aloittavat 12. maal- liskuuta Genevessä neuvottelut, joissa käsitellään mannerten- välisiä ohjuksia, keskimat- kan ohjuksia sekä avaruus- aseiden kielämistä.

New York Film Critics Circle palkitsi sukupolurillaan suoma- laisen Christine Ladden (keskellä) parhaaksi sivuosan näyttel- jättäreksi roolistaan elokuvassa "Swing Shift". Kuvassa hänen kanssaan parhaana miesnäyttelijänä palkittu Steve Martin sekä palkintojen jakaja Faye Dunaway.

U.S.P.S. 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St. - P.O. Box 690
Fitchburg Ma. 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, Ma.

Marita Cauthen
Editor

J. N. Ratila
Manager

SUBSCRIPTION RATES
(TILAUSHINNAT)

UNITED STATES	CANADA
12 Mo. \$20.00	
6 Mo. 13.00	
3 Mo. 9.00	
FINLAND	
12 Mo. \$24.00	
6 Mo. 17.00	

Single copies 35c

Katse tulevaisuuteen

Raivaaja lehtemme on nyt täyttänyt kunnioitettavat 80 ikävuotta. Saavutus on melkoinen ulko-suomalaisen sanomalehtien historiassa. Amerikkansuomalaiset ovat nimittäin perustaneet kymmeniä sanomalehtiä, mutta vain aniharvat ovat kyenneet pitämään pintansa vuosikymmenestä toiseen. Vain yksi toinen suomalainen lehti tällä mannerella Raivaajan lisäksi on pysynyt elossa kahdeksan vuosikymmentä.

Me täällä toimituksessa katsomme tulevaisuuteen positiivisin mielin. Lehtemme on tietenkin muuttunut ajan mukana. Viimeisin tuntuva muutos on koko sivullinen englanninkielistä tekstiä joksessa numerossa. Täten voimme välittää suomitietoutta sekä etnisiä uutisia niille amerikkansuomalaisille, jotka eivät kykene lukemaan suomea.

Koneemme ovat hyvin alkeelliset ja vanhanlaiset. Toiveenamme on voida uusia ne yksi kerrallaan. Suomi-Seuralta saamamme lahjoituksen turvin olemme saaneet hyvän pesämunan tätä tarkoitusta varten. Voimme vain toivoa, että mahdollisen monet Raivaajan ystävät ja lukijat auttavat meitä sen kasvattamisessa.

'Presidentti saa hyvän todistuksen'

Sanomalehti Uusi Suomi on teettänyt kolmena peräkkäisenä vuonna mielipidetutkimuksen, jossa on kartoitettu kansalaisten käsityksiä tasavallan presidentistään. Arvioista on kirjoitettu todistus, jonka numerot ovat aikuisille tuttuja kouluajoilta.

Tällaiseen arvosteluun on suhtauduttava pidättävästi - esimerkiksi nyt haastateltuja oli vain kolmisenkymmentä - mutta kyllä tuloksilla silti on oma lähinnä oireellinen merkityksensä.

Ensimmäisen vuotensa keskiarvoksi Mauno Koivisto saavutti 8,37. Toisena vuonna keskiarvo kohosi kaksi sadasosaa. Kolmas virkavuosi sen sijaan heikensi keskiarvoa. Nyt presidenttimme pääsi lukemaan 8,21. Toki myös se on hyvä, jos kohta lienee niin, etteivät herrapelkoiset suomalaiset anna ihan vähällä päämiehelleen kuutosia tai seitosia, teki hän miltei mitä tahansa.

Ilmeisesti Mauno Koiviston kansansuosio on yltänyt lakipisteeseensä, josta alkaa lievävauhtinen aleneva suunta. Mielipidetutkimuksen tuloksista voinee näin päätellä. Toisaalta Koiviston suosio on yhä niin selvä, että mikäli hän asettuu ehdokkaaksi seuraavaan presidentinvaaliin, hänen voittamisensa on perin vaikeaa.

Heikoin numero - seitsemän ja puoli - presidenttillemme tuli nimityspoliitikasta ja suhtautumisen taottuuteen. Jälkimmäiseen ilmiöön Mauno Koivisto on asennoitunut arkisen realistisesti, mitä läheskään kaikki alamaiset eivät ymmärtäne. Kiintoisaa presidentin "todistuksessa" on hänen noudattamansa nimityspoliittikan suhteellisen vaatimaton numero, jossa yhdessä vuodessa on tapahtunut puolen numeron heikkeneminen. Tämä kielineen kansalaisten vähitellen näkevin Mauno Koiviston nimitysratkaisuissa linjan, joka ei kaikilta osilta vastaa heidän odotuksiaan.

Koivisto teki kautensa alussa matalaprofiilisia nimityksiä, mutta viime aikojen eräät merkit antavat perusteita uskoa linjan koventuneen, tietyllä tavalla poliittistuneen. Tähän presidentillä on valtaoikeuksien mukaan täysi oikeus, mutta kansa saattaa reagoida juuri tähän asiaan melko herkästi. Reagoinnin merkit erottuvat jo oireellisesti tuoreessa tutkimuksessa.

-Keski-suomalainen

SAAVUTTA MATTOMISSA

Jos joku ihminen loukkaa minua, koetan nostaa sieluni niin korkealle, että hänen loukkauksensa ei voi saavuttaa minua.

MIEHUUS

Itsensä voittaminen on miehuutta.

MAISEN ONNEN PERUSTAT

Ei ole olemassa mitään, mihin voi niin vähän luottaa ja minkä vuoksi täytyy niin hellittämättä työskennellä, kuin oma sielunvoimansa ja itse-sähillintä, jotka kumpikin ovat maisen onnen ainoat varmat perustat.

Tilastojen mukaan harvemmat ihmiset katselevat televisiota.

Jutustelua

SELLAISTA SATTUU

PÄÄSTÄKSENI Hiikkilöistäni löytyi Painontarkkailijoihin. Kutakin jäsentä oli pyydetty kertomaan harrastuksistaan muille. Siellä me sitten istuimme luonnoksia, kukka-asetelmia, koroimpeleita ja maalauksia sylissä.

Muista vähän syryssä istui nainen, jolta nähti puuttuvan painotavoitteesta enää muutama kilo. Huomatessaan, ettei hän ollut tuonut mitään mukanaan, esitelmöitsijä kysyi: "Mikä sinun mieliharrastuksesi on, Irene?"

Ilme kirkastuen nainen vastasi: "Vaatteiden pienentäminen".

AJOIN työstä kotiin hämrytyssä lumisateessa talvi-illassa asumattoman alueen halki. Mustarunkoiset, lumenpeittämät puut reunustivat tietä. Kaukana edessä näin vilkuvan punaisen valon. Tullessani lähemmäksi näin, että ne olivat tien reunaa pysäköidyn rekka-auton valot. Ja sitten tien toisella puolella oli vielä kolme rekkaa, joiden punaiset vilkkuvalot välähtelivät lumisateessa.

Vilkkujen valossa näin liikkuvia hahmoja. Pahinta pelästin ajoin miehen luo - ja näin viisi autonkuljettajaa hilpeinä tekemässä lumikuoa.

VIISIA sitten, niihin aikoihin kun olin työtaksusairaanhoidon oppilas ja harjoittelijana suuressa sairaalassa, menin ostamaan kipeästi tarvitsemaani oppikirjaa. Kaupassa oli vain yksi kappale, uusi ja hyvin kallis, ja yritin kysellä myyjältä eikö mistään löytyisi yhtään käytettyä nidettä. "Ei tietenkään", hän vastasi työkestä. "Tämä on aivan tuore painos".

Nieleskelin pettymyksen kynnellä ja katsoin kun hän kappusi tikkaile pannaan kassan takaisin paikalleen lähyllylle. Samassa kirja putosi tolmahäntä lattialle.

Silmäkkään räpyttämättä myyjä pyyhkäisi sen puhtaaksi, ojensi sen minulle ja sanoi: "Myymlässä tahrautunut - puoleen hintaan".

KUN olin yhdeksänvuotias, koiranpentuni sairastui salaperäiseen tautiin. Eläinlääkäri ei osannut antaa sen parempaa selitystä kuin lääkitystään, joten hoidin koiraparkani edelleen lämpöisellä maidolla, kynnellä ja hellyydellä. Surkeasti tuskin huomasin, milloin Hilma, kotilapallemme, oli istahtanut vieraeni lattialle.

"Sinä olet nyt saanut tutustua vaikeuksiin", hän sanoi lempeästi. "Niihin on vaikea tottua. Mutta muista tämä: On kirjoitettu, että vaikeudet tulevat ja menevät, mutta missään ei ole kirjoitettu, että ne jäävät pysyviksi".

Koirani eli vielä yhdeksän vuotta. Ja aina kun nykyään kohtaan vaikeuksia, ajattelen Hilmaa ja muistan, että vaikeudet ovat syntyneet kiertolaisiksi.

PIAN sen jälkeen kun olin muuttanut mieheni kanssa hänen uuteen sijoituspaikkaansa, minun oli lähdettävä noutamaan saapunut paketti läheisen pikukuopungin postitoimistosta. Ajoin kaupunkiin ensi kerran ja löysin pankin ja valintamyymälän. Menin sisälle kauppaan ja kysyin kassaneidiltä, voisiko hän kertoa minulle, missä postitoimisto on.

"Se on ihan uolla perunatujen vieressä", kuului vastaus.

Runebergin päivä Runoilijan nuoruus

Helmikuun 5 p:nä juhlitaan Suomen kansallisrunoilija Johan Ludvig Runebergin syntymäpäivää. Hän syntyi Pietarsaareissa Helmik. 5, 1804 ja kuoli Porvoossa - toukok. 6, 1877.

Oheinen artikkeli käsittelee vuonna 1883 julkaistua kirjaa Runebergin nuoruuden rakkaudesta.

Aarre Kantola: Tuli tyttö luota armahansa. J.L. Runebergin nuoruuden rakkaudet. WSOY 1983.

C. P. Mazérin piirros Runebergistä.

Aarre Kantola (pseudonyymi) ei liene monellekaan tuttu kirjailija siitä huolimatta, että hän on seitsemän vuoden aikana julkaisut peräti viisi teosta. Kaikki ne ovat historiallisia romaaneja, joiden tapahtumat sijoittuvat ajallisesti 1700- ja 1800-luvun Suomeen.

Kirjailijan kiinnostuksen kohteina näyttäytyvät viime vuosina olleen suurmiestemme nuoruuden vuodet ja rakkaudet, sillä kahden edellisen romaanin päähenkilönä oli nuori Topellus, ja nyt on vuorossa J. L. Runebergin nuoruuden kuvaus. Uusimassa kirjassaan "Tuli tyttö luota armahansa. J. L. Runebergin nuoruuden rakkaudet" Kantola on laskenut Runebergin suurmiestemme nuoruuden kuvaukseksi kuolevaisiksi, jonka yhtenä heikkoutena ovat naiset.

Kansallisrunoilijamme heikkous kauniimpaa sukupoltoa kohtaan on tähän päivään tunnettu asia. Jo v. 1922 julkaisi Berta Edelfelt teosta Emilie Björksténin päiväkirjasta (Ur en gammal dagbok) ja lisäsi tietoa seurasi kahdeksantoista vuotta myöhemmin, kun Emilien kirjeet Runebergille saatiin julkaistua. Tietenkin Runebergin aikalaiset tiesivät hänen seikkailuistaan, mutta niistä väitettiin visusti, Runeberg itse näytti kuitenkin ottaneen asian kevyesti, kuten mm. todistaa hänen kirjoittamansa säkeistö:

Älskat har jag maga, manga, än en ful och är en skön. Unga, gamla, korta, långa, vilken blev väl sen min lön? Tvenne feta, resten skrikor: en Augusta, en Sofi. Tya Marior, tva Fredrikov och en Emil.

NELJÄ NAISTA

Neljä tässä säikeistössä mainittua naista on mukana Kantolan romaanissa: vaasalainen kappalaisen tytär Fredrika Juvelius, saarijärveläinen Maria Nygren, arkipiispan vaimentytär Fredrika Tengström, josta myöhemmin tuli runoilijan vaimo, sekä Maria Prytz, joka kirjain tapahtumien aikana oli vasta kymmenvuotias. Tapahtumat on sijoitettu siis suomen sydänmaalle - Saarijärvelle ja Ruovedelle - missä Runeberg yli kahden ja puolen vuoden ajan toimi kotiopettajana kruunuvouti Da-

nielsonin ja kapteeni at Enen-jelmän luona, sekä Paraisten pappilaan, jossa hän opetti arkipiispa Tengströmin lapslapsia.

Runebergin ensimmäinen suuri nuoruudenrakkaus oli Fredrika Juvelius, joka oli kotolaisesta Vaasasta. Saapuessaan vuonna 1823 loppupuolella Saarijärvelle Runeberg ikävi häntä paljon, mutta pian "pohjanmorsiamen" kuva himmeni. Matkan ensimmäinen ihastuksen kohde oli Saarijärven kirkkoherran tytär Juliana Roschier. Ihastus jäi kuitenkin vain ihastukseksi, eikä "Nasta" ollut Fredrika Juveliuksen kilpailijaksi. Niin sanottu "idänmorsian" Maria Nygren sai kuitenkin Runebergin unohtamaan "Friggansa" ja tälle vannonansa vallan. Runeberg tapasi Fredrikan viimeisen kerran 1825, jolloin hän Danielsonin poikien kanssa teki matkan Vaasaan. Myös siiteet Maria Nygrenin katkesivat Runebergin tavattua Fredrika Tengströmiä, jonka kanssa hän avioitui 1831.

Runeberg ei koskaan unohtanut ensimmäistä rakkauttaan, jota hän muisteli vielä vanhoina päivinä. Maria Nygrenin hylkääminen tuotti Runebergille kauan syyllisyyden tunteita ja omentunontuskaa.

RUNOT LÄHTENÄ

"Tuli tyttö luota armahansa" ei ole mielikuviensa tuote, vaan pohjautuu pitkälti Runebergistä tehtyihin tutkimuksiin. Lähtienä ovat myös olleet Runebergin runot, joita Kantola on analysoinut voidakseen rekonstruoida kansallisrunoilijamme nuoruudenpäiviä. Kirjasta löytyy monta tällaista kohtaa, kuten sivuilla 150-151, joilla kuvataan Runebergin ja Maria Nygrenin Saarijärvellä yhdessä viettämää kesäpäivää. Kuvauksen jälkeen on kirjaan painettu ensin ruotsiksi ja sitten suomeksi Runebergin runo "Simingnen," jota Kantola on käyttänyt kuvauksensa lähteenä.

Runebergin runot ovat itse asiassa olleet tärkeitä Kantolan kerronnalle, sillä niiden avulla hän on pystynyt tuomaan esille sekä sen rakkauden riemuun että omentunontuskien, josta nuori Runeberg tunsi hylätyään vanhan morsiamensa uuden ihastuksen vuoksi. Tästä huolimatta voi kuitenkin kysyä, eikö yli neljänkymmenen runon mukaan otto ole liikaa, varsinkin kun ne ovat kirjassa sekä alkuperäiskielellä että suomenkoksina?

Kirjan heikoin puoli on sen kieli, joka kertomuksen monissa kohdoin ylilromanttinen. Jos Kantola on käynyt tätä jokekseen luodakseen viime vuosiaan aikaisen tunnelman, niin hän ei ole sitä tavoittanut. Tyylillään hän saa lukijansa vain ärähtämään, sillä liian monet makeat adjektiivit saavat kertomuksen muistuttamaan tavallista viiheromaania. Ei myöskään tyylin vaihtaminen paikoittain asiallisesti paranna lukemisen nautintoa.

Aarre Kantola hallitsee aiheensa täysin. Hän osaa myös kirjoittaa siitä, Olisi ehkä kuitenkin ollut parempi ratkaisu, jos Kantola olisi kirjoittanut kirjastaan elämäkerran, jossa koko hänen asiantuntemuksensa olisi päässyt oikeuksiinsa. Romaanimuodossa esitettynä se ei tunnu vakuuttavalta.

Kuka sitten Aarre Kantola on? Kirjailija itse ei ole halunnut paljastaa henkilöilystään. On kuitenkin selvää, että pseudonyymi taake kätkeytyy hyvin oppinut henkilö. Stig-Björn Nyberg

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO NYT: \$837,51

Emil Salon (kuoli tam. 5, 1985) muistolle lahjoittavat lapset Allan Salo ja Edythe Salo Maxim sekä muut jälkeläiset . . . \$10.00

Raivaajan 80-vuotispäivälle:
Elizabeth Heckla, Ashtabula, Ohio 30.51
Milla Saarinen, Ashtabula, Ohio 5.00
Mae ja Robert Selvala, Owatonna, MN 10.00
Näppi Kangas, Worcester, MA 10.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

Syntymäpäiviä 50

Kuoli maailman tunnettu oopperalaulaja Martti Taivela, täytti maanantaina, helmik. 4 p:nä 50 vuotta Juvalla. Hänellä on myös lukuisia te-
vyyksiä. Martti Taivela toimi Savonlinnan oopperajuhl-
en taiteellisen johtajana vuosina 1972-79. Kunniajohtajana hän on ollut vuodesta 1980 lähtien. Siviilissä Taivela viljelee maata Juvalla.

ERNO PAASILINNALLE FINLANDIA-PALKINTO

Erno Paasilinna voitti ensimmäisen kirjallisuuden Finlandia-palkinnon, joka oli suuruudeltaan 100,000 markkaa. Palkintolautakunta totei voittaneesta teoksesta, Paasilinnan esseekokoelmasta Yksinäisyys ja uhma, että Paasilinnan aihepiiri ja eetos on hyvin suomalaisen ja hänen teesinsä ei-noleinlainen sekä tuotannossaan Paasilinna liittyy kriittiseen realismiin traditioon. Lisäksi lautakunta totei, että sa-nataiteilijana Paasilinna on is-kevä ja värikäs, karvaankin-ironian m-stari.

FINNSANOMIEN UUSI OMISTAJA

Ruotsin Suomalainen -lehden päätoimittaja ja omistaja Rotva Reinboth on ostanut toisen ruotsinsuomalaisen lehden Finnsanomien julkaisu-oikeudet ja tilaajarekisterin. Finnsanomia uhkasi lakkautus sen jää-tyä ilman tuotantotukea. Vuo-

FINLANDIA-PALKINTO

Finlandia-palkinnon jakoi Suomen Kirjasäätiö ja palkin-non tarkoitus on kiinnittää yleisön huomiota kirjaan- ja kirjallisuuteen.

SUOMEN KOULUILLE KANTELEITA

Osuuspankit lahjoittivat 4,200 kanteleita Suomen kouluille. Kaustisella toimivan valtakunnallisen Kansanmusiikki-instituutin aloitteesta käynnistettiin muutama vuosi sitten hanke 5-kielisen kanteleen soiton uudesta elvyttämiseksi. Osuuspankkijärjestöjen taloudellisel-la tuella tullaan Kalevalan juh-lavuoden kunniaksi jakamaan kaikkiin Suomen peruskouluihin yhteensä 4,200 kanteletta, yk-

si kuhunkin.

Helmikuun 5.päivänä pidea-tään kaikissa Suomen kunnissa samanaikaisesti luovutustilaisuus. Operaation tavoitteena on, että jokainen suoma-lainen voisi jo lapsena tutustua soittimista suomalaisimpaan sekä se, että kantele on saa-tava varsinaiseksi koulusoitin-meksi peruskoulun ala-asteel-le.

OMISTUSMUUTOKSIA MARIMEKOSSA

Suomessa on tapahtunut jälleen yksi suuri yhtiökauppa, kun Amer-yhtymä osti Marimekon osake-enemmistön. Syy myyntiin oli Armi Ratian lasten erimielisyydet yrityksen kehittä-misestä. Marimekko syntyi v. 1951 Armi Ratian ideasta ja yhtiö on ollut sen jälkeen yksi tunnetuimmista suomalais-yrityksistä maailmalla.

Amer-yhtymälle Marimekon osto maksaa noin 83 miljoonaa markkaa, josta Armi Ratian lasten osuus on noin 39 mil-

joonaa. Amerin toimitusjohta-

ja Heikki O. Salonen sanoo Marimekon oston sopivan hyvin Amerin toimintaan, sillä Amer puuhaa hyvien tavaramerkkien kanssa. Amer haluaa vaah-vahvistaa, säilyttää ja uusia Marimekon luovuutta. Marimekon liikevaihto oli viime vuonna 110 miljoonaa markkaa ja Merimekon nimellä tehtiin 330 miljoonaa markkaa. Amerin odotetaan keskittyvän tämän liiennssuokaupan edelleen kehittämiseen.

URHEILULIITOLLE UUSI VALMENNUSPÄÄLLIKKÖ

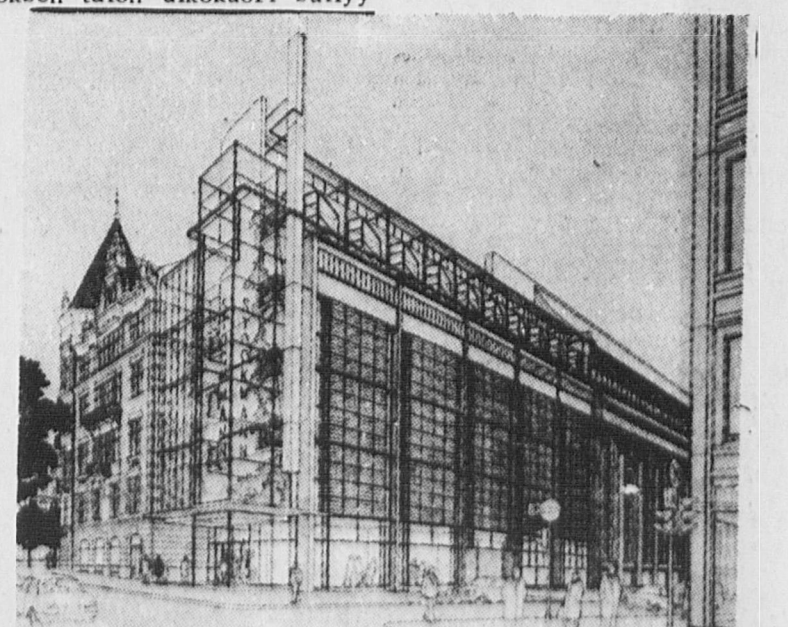
Suomen Urheiluliiton on valinnut eronneen valmennuspäällik-kö Antti Lanamäen seuraajak-si Seppo Nuutilan. Nuutila on vanha tuttu SUL:ssa, sillä hän toimi samassa virassa vuosina 1969-74. Hän aloittaa työnsä SUL:ssa 1. helmikuuta ja sa-

malli liitto on saanut yhden värikään persoonan lisää. Nuutila uskoo puhtaaseen urheilun ja painottaa, että kovaalla harjoittelulla voi päästä aivan maailman huipulle. Parhaana esimerkkinä tästä hän mainitsee kolmikeräisen olyn-piivoittaja Pertti Karppisen.

STOCKMANNIN LAAJENNUSOSA LASITILEISTÄ

Stockmannin tavaratalon laajennus Keskuskadun puolelle nykyisen tavaratalon ja Argok-sen eli ns. Wulfin kulman väliin rakennetaan julkisivultaan pääosin lasitileistä. Argoksen talon ulkokuori säilyy

nykyisellään ja se sisältyy nyt käydyin jatkokilpailun suosituksena. Jatkokilpailun osallistuk-suus ehdotusta, kun kilpailun ensimmäisessä vaiheessa oli mukana 105 ehdotusta.

Helsingin Keskuskadun ja Pohjoisesplanadin kulmaan nousee tällainen talo, jonka julkisivuissa on käytetty runsaasti lasitileitä. Sen ja lasten sisäseinän välissä on ilmanvaihtokanavat. Rakennus keventää Keskuskadun raskaita rakennusmassoja.

Tunnelma loppui kun menestys loppui

Kun Suomen joukkue onnistui hiihdon MM-kisojen viitenä viimeisenä kilpailupäivänä saamaan yhteensä vain yhden pronssin, yhdistetyn joukkuekilpailussa, niin mielenkiinto laski monta pykälää.

Mitalien määrässä ja pisteissä oli silti vain Norja Suomen edellä ja nimenomaan Norjan naiset nostivat maansa ykköseksi.

Kisat vietettiin lävitse täysin luistelun merkeissä. Suomen hiihtoliiton valmennusjohtaja Esa Klinga oli tyytyväinen, että sen vuoksi ei asemia menetetty.

SAAVUTUKSET

Kaikki Suomen lajiryhmät saapuivat kotiin mitalit mukanaan. Pettymyksiä oli vähän ja nekin merkityksellisiä. Yhteenvetona voidaan edustajien saavutukset tiivistää näin:

Menestyivät hyvin: Kari Härkönen, Marja-Liisa Kirvesniemi, Harri Kirvesniemi, mäkijoukkue, yhdistetyn joukkue.

Riittävä menestys: Marjo Matikainen, Jaana Savolainen, Aki Karvonen, Veijo Hämäläinen - (viestissä), Sirpa Kesälä (ensikert.).

Odotettua heikompi: Pirkko Määttä, Eija Hyytiäinen, Asko Autio, Juha Mieto, Kari Ristanan, Markku Pusenius, Sami Leinonen.

MITALIT JA PISTEET

Seefeldin MM-hiihtojen mitalitulokset, 13 lajia:			
	K	H	P
Norja.....	5	5	5
Suomi.....	2	3	4
Ruotsi.....	2	1	1
L-Saksa.....	2	0	2
DDR.....	1	0	2
N-liitto.....	1	0	2
Itävalta.....	0	2	1
Itävalta.....	0	2	0

Epävirallinen pistetaulukko:
1) Norja 91, 2) Suomi 58, 3) Ruotsi 30, 4) DDR 25,5, 5) Italia 17, 6) N-liitto 16, 7) L-Saksa ja Itävalta 14, 9) T-slovakia 11, 10) Sveitsi 15, 11) USA 2, 12) Japani, Jugoslavia ja Puola 1.

Lahdella on kilpailijoita

Hiihdon seuraavat MM-kisat järjestetään Länsi-Saksan Oberstdorffissa, mutta kisajoukossa ovat myös suomalaiset. Lahti hakee vuoden 1989 kisa-isännöityä ja lahteiset kävivät kaupunginjohtaja Seppo Välsälän johdolla esittelemässä asiaansa myös Seefeldissä.

Lahti ei ole kuitenkaan yksin. Kilpailuevien hakemuksia tulee niin Keski-Euroopasta kuin Kanadastakin.

Myös vuoden 1992 talviolympialaisille on hakemuksia tulossa. Vuoden 1988 kisat pidetään Kanadan Calgaryssä.

Vatosen ajotaito ratkaisi

MONE CARLO - Ari Vatosen toi lähes 20 vuoden jäl-

leen maailman arvostetuimman rallin, Monte Carlon, voiton Suomeen. Perjantaiyön viidellä viimeisellä pikataipaleella kukaan ei pysynyt 32-vuotiaan Peugeot-kuljettajan vauhdissa. Vatosen puristi eroa toiseksi tulleeseen Länsi-Saksan Walter Röhrlin viisi minuuttia 16 sekuntia. Ennen viimeisiä kiihdytyksiä Vatosen etumatka oli minuutti 13 sekuntia.

53. Monet Carlo ralli, kauden 1. MM-osakilpailu:

1) Ari Vatosen Suomi/ Terry Harryman Pohjois-Irlanti Peugeot 205 Turbo 16 10,20,49, Walter Röhrl/Christian Geistdörfer Länsi-Saksa Audi Sport Quattro - 5,17, 3) Timo Salonen/Seppo Harjanne Suomi/Peugeot 205 Turbo 16 - 10,05.

Toenperän ukon juttuja

Metsästysvuokrasopimus

Rauhallinen iltapäivä Toenperän pirtissä. Oskari paikkaa verkkoja. Miina neuloo, tyttärenpoika Kalle leikkii ja kissa loikoo pankolla. Tuontorakennuksen eteen ajaa auto, jonka Miina huomaa ikkunasta.

-Herra varjele, mikä's tolarjhy my meille nyt tulloo?

-Eekö mummo tunne? Sehän on Mesta ysisataykkönen silver satov.

-Hienoja vieraita tulloon ja mökki on ihan sekaisin. Sac-sit Oskarii laattoo yhen keran vähän siistimän housut jalakaas.

-Mikä vika näessä on? Keleasinha minä näessä sinun kanssa vihillekkii sillen ennen sotia.

-Jos ne oes ollut sillo tuossa kunnossa ee sitä ereyrystä oes tullukkaa. No olimminä emä hurja sillen nuorena tyttönä kumminun piti lyötäätyä sinunni kanssa samman matkaan.

-Kyllähän minä sillen näen mikä olj tilanne, vuan aattelin että jospa järkimiehen matkassa mätät ihan tävälle.

Ovelle koputetaan ja sisään astuu hirvenmetsästäjä.

-Päivää. Ollaanhan täällä kotosalla.

-Pävee pävee. Tiällähän sitä jos ee milloin olla kyllillä.

-Lähdeittiin uusimaan isännän kanssa metsästysvuokrasopimusta.

-Tämnönessä paekassa isäntä oukkua. Vae metsästysvuokrasopimusta? Sitä vuan meinataan hirvenlihoo syyyvä ensii talavena?

-Lihan saaminen ei ole pääasia. Metsästyskeskelliset arvot ja reipas luonnossa liikunta ovat toki etusijalla.

-Jaa jaa. Entäs jos hirvenliha ee oes syötäväks kelepoo-voo? Ja sitten minen rykkeee

metsästyksestä ruokalepoa-kaan. Kirjuttakke siihen sopimukseen että ruokalepoa-kaan ee sua lähellä torvee töröryttee eekä koeralla ajat-tö jänistä.

-Ihanko kirjallisesti?

-Kirjallisesti nii, ja Kisseo ee sua tappoo.

-Kissa on vaarallinen riis-talle.

-Meijän Miiki ee ou vuural-linen. Jos se sattumalta on metässä nii se on mänössä sulhasiks Romppaseen. Topi onii vuatinna elatusapua kun niihen kissa purkaa myötää-sä pentuja ja ne on kaekki i-han Miikin värisiä. Muuten se on niin laeska kissa että ee se kehtoo hiiriä jahata. Sopimuk-seen laetetaan että kisseo ee sua ampuu.

-Voidaanhan se laittaa. Jos nyt kirjoittaisitte nimen alle.

Oskari kirjoittaa ja vieraat tekevät lähtöä.

-Näkemiin ja kiitos. Ja jos sattuu hirven jälkiä löytymään niin ilmoitelkaa.

-Ukki sano että meiltä ee kyllä lähetä ihan ens hättään apua kylältä hakemaan - jos satutaan hirvenjäljet yhyttäm-mään.

-Eläpäs. Kalle sevo aikuis-ten puhheisiin. Ilmotellaan jos näkyy.

Puhua lööperiä

Syöttää pajunköyryä, laskea luikuria, puhua lööperiä-val-lehelemiselle on monia vä-rikkäitä ilmauksia. Mistä tämä lööperi tulee? Yhden se-lityksen mukaan se on vain muunnos ruotsista: talalögner eli puhua valeita. Toinen selitys on kiintoisampi. Vii-mä vuosisadalla on elä-nyt muuan Löfberg, joka ar-vosteli kirkkoa ja jolle ro-vasti tästä syystä antoi saar-naastuolistaan julkiset nuhteet. Selityksen heikkoutena on se, että yhteinen kansa olisi täl-löin asettunut papin puolelle ja pitänyt Löfbergiä valehte-lijana.

Maynard, Mass.

Maynardin Historia-Seura järjesti tämän vuoden ensim-mäisen kokouksensa Congrega-tional kirkon Fellowship Haa-lilla tammikuun 28 päivän il-tana 1985. Järjestely niinkuin ohjelmakin oli Roy Helanderin ja avustajien harteilla. Tämä oli seuran Finnish Night. Eri kan-sallisuudet vuorollaan ottavat kokouksen järjestääkseen. Haa-li oli täynnä kiitollista ylei-sää 133 henkilöä.

Kokouksen alussa suoritetiin asianmukaiset kokous-re-moniat ja sitten siirryttiin ohjelmaan. Roy oli kirjoitta-nut laajan ja monisäikeisen esittelyn Suomesta ja suoma-laisista sekä kertoi sen ko-koukselle. Hän esitti karttaa, missä Suomi sijaitsee ja kertoi elintavoista. Hän kuval-li myös Pohjojan luonnon kau-neuden ja sen karun vastakoh-dan. Kesällä pohjoisessa ei ole yötä ollenkaan ja talvella on lähes kaksi kuukautta jatkuvaa yötä. Hän mainitsi korkealle kehittyneen teollisuuden ja tai-teen löytäneen hyvän maape-rän Suomessa. Suomen kansa on kokonaan lukutaitoisia. Siel-lä naiset saivat äänioikeuden paljon ennen kuin Amerikassa.

Sitten hän siirtyi esittele-mään Maynardin suomalaisten varhaisimmat toimet ja saavu-tukset. Miten sosialistiasstosa toimittiin monilla taiteen ja sivistyksen aloilla ja miten heidän toimestaan perustetiin Osuuskauppa, joka kerran oli tunnettu kautta Amerikan mantereen ja miten se elin-tapojen muuttuessa ja kilpai-lun kiristyessä heikkeni ja lo-pulta nukahti.

Hän mainitsi toisten seuro-jen ja kirkkojen toiminnasta ja saavutuksista. Tässä on vain mainittuna vähän hänen laaja-sta puheestaan. Royn esityksen loputtua tapahtui jotain sellai-sia, mitä ei tapahdu uedin mei-dän kylmäveristen suomalaiste-n tilaisuuksissa; yleisö nousi seisomaan aploditoimaan o-soitukseksi hyvin pidettyä esi-tyksestä.

Näytteillä oli kaikenlaista suomalaista, oli erinäisiä esi-neitä Suomesta ja kirjoja ja leh-tisiä, oli kaikki Amerikassa il-mestyvät suomenkieliset sano-malehdet esillä ja suuri määrä valokuvia kertomassa mennei-tä uran aukaisijoista ja oli mer-kinnät mitä seuraa ja kirkkoa mikin kuvaryhmä edusti. Hyvin asetettu näytely ja katsojia riitti ilta myöhään.

Kahvi-taulla tuli joku rouva puhuttelemaan Royta, hänet esi-teltiin professorin rouvaksi. Hän oli ihmeissään, että May-nardissa on joskus ollut sosi-alisteja ja kommunisteja, että hän ei ole milloinkaan sellais-ta kuullut. Aikamme kuva sek-in. Ed. Helander

LAURENS, N.Y.

Juna-Jussi

Arvoisat lukijat. Kylmät tam-kuun terveiset. On ollut kyl-mää, mutta onneksi ollaan ke-väiseen päin menossa. Ja lu-kijat jo tietää, että olen jäänyt leskeksi. Ei enään kuulu Sant-taran iloinen naurunsekainen ää-ni. Hän oli sairaalassa koko joulukuun ajan. Kovasti hän ha-lusti tulla kotia. Tammikuun 13 päivä lääkäri antoi luvan tuo-da hänet kotiin.

Mutta häntä ei me voitu hoi-taa kotona. Yhden päivän ja yö-hän sai olla kotona. 15 päivä hän sitten kuoli.

Aina kun me puhumme tai-vaasta, niin osotamme sormel-la ylös pilviin. Ehkä se tai-vas sitten on siellä jossakin avaruudessa?

Minä ainakin toivon että Sant-tara sinne pääsi. Laulussa on sanat näin: Saamme kultaisen kruunun päähän, valkea kaapu väiseen päin menossa. Ja lu-kijat jo tietää, että olen jäänyt leskeksi. Ei enään kuulu Sant-taran iloinen naurunsekainen ää-ni. Hän oli sairaalassa koko joulukuun ajan. Kovasti hän ha-lusti tulla kotia. Tammikuun 13 päivä lääkäri antoi luvan tuo-da hänet kotiin.

Täällä sain olla 55 vuotta Santran kanssa. Jälkipolvia kasvaa.

Minulle ei jäänyt kuin kau-nit muistot vaimostani toivon joskus pääseväni hänen luok-se... Monet kiitokset lukijoille kirjeistä, joissa otitte osaa su-ruuni.

Tiedän kaikkien Amerikan Juna-Jussi - odotellaan läm-mintä kevättä.

Rakkaamme

ANNA RYHÄNEN KOKLONEN

s. toukok. 3, 1906 Sankajärvi Suomi
k. tam.mik. 28, 1985 New York City

Kaipaamaan jäi kaksi sisarusten lasta USA:ssa
ja useita muita Suomessa

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logo LO 4-2847

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS
310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

The Robert H Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK - MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *

*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% - INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED - RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL **HANSLIN** SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones: 212 832-8989 800 223-0567

Brooklyn, Conn.

Suomenkielinen jumalanpal-velus pidetään Brooklynin Fe-derated kirkon kappelissa sun-nuntaina, helmikuun 17 p:nä klo 2 iltapäivällä. Tilaisuuden pi-dää Toivo Keränen. Kaikki ter-vetulleita!

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON CONN.

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232

Puhelin 212-438-9426

Mauno Laurila, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA!

PAIVALLISET

joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.

P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION

New York, N.Y. 10017

SUOMALAINEN

PAIKANVALITYSTOIMISTO

HEIDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUEHLBERG

HYVIA PAIKKOJA SAATAVANA

Soitattakaa 288-6562 area code (212)

tai kirjoittakaa osoitteella:

Finnish Employment Agency, Inc.

206 East 85th St.

New York, N.Y. 10028

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.

Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS

Lantana-Lake Worth, Florida

Turistiklubin liepeiltä

Anna Lisa Sjöblom kirjeenvaihtaja

Suloiset kevät on jälleen palannut Floridaan. Takapihan lämpömittari vilautti jo kahdeksankymmentä. Pihamaat ovat pakkaamallaan jälleen täynnä kukoilevia ruusukelehtiä ja täydessä kukassa olleet mangopuut surkean ja alakulopuuntyksiksi. Ihanaan avocadopuuntyksiksi oksa näyttää aivan kuolleelta. Saa nähdä, paljonko oksia joudutaan saamaan poikki. Vihannesviljelmien en ole nähnyt, mutta lehtien mukaan tuhot ovat suunnattomat. Kallin hintakin hyppäsi kolminkertaiseksi. Mutta uutta satoa jo kylvetään joten elämä ja toivo jatkuvat. Ainakin omat citruspuut eivät näytä paljon välittäneen kylmistä, jota me täällä kursumme pakkaseksi. Eihän mittari sentään mennyt alle nollian. Mutta kaikki me täällä etelässä olemme vilunarkoja, koko luomakunta. Surkeaa oli, että kalaviljelylaitoksissa 90 prosenttia kaloista kuoli. Trooppiset kalat kuolevat jos veden lämpö laskee alle 45 astetta. Florida kasvattaa yli 90 prosenttia tämän maan tereen akvarikaloista.

Yllättäviä yllätyksiä

Ilo oli jälleen katossa kun Turistiklubin Harrastajateatteri esitti uusia viime kevään menestyksellään. Aina vain yllätyksiä. Yllätyksiä todella riitti. Suurin yllätys on se, että amatöörienäytelmät yltävät tällaisiin riemukkaisiin suorituksiin, jotka ovat aivan ammattiteatteritasoa. Mutta kokonut ohjaaja Ari Laine onkin mestari silloin alalla. Hän on vuosikymmenet työskennellyt harrastajien parissa mm. Taaborin vuoren Kivi-näytelmän ohjauksessa. Hän on loputtoman karsivallinen, rauhallinen ja huumorintajuinen. Niinpä sitten mennään löysin rantein ja luontevasti. Huutamalla ja komehtamalla ei tällaisissa jättäjäsuomalaisten kanssa pärjättäisi. Turha mainita, että saati oli täysi ja jokainen tui saaneensa enemmänkin kuin kahden taalan edestä iloa. Saamme nähdä näytelmän viikon kuluttua uudelleen. Sana kiertää ja on varmaan taas yksi salillinen.

Iloinen asia on, että kaksi kokonutta ohjaajaa, Ari ja Eino Haavisto tarjoilevat Operetin helmä maaliskuun 3 päivänä. Mukana on 24 näyttelijää, monet ensikertalaisia. Muistamme entuudestaan Eino Haaviston huolekkaat ohjaajat.

ituja tarjolla

(Liisa A. Liedes)

"... Vaikka teidän syntinne ovat verurkaukset, tulevat ne luomivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi". (Jes. 1:18)

Mielestäni eräs ihanimmistä talviajan kokemusistani on hiljainen, pehmeä lumisade. Lumihititulevat luontevasti, hiukan kartaen, ja laskeutuvat maahan äännettömästi, kuin kissa röppöillä. Ei kestä kauaa ennenkuin tumma, paljas maa on kauniin, valkoisen lumipeitteen alla. Luonto kimmeltää puhtaan valkoisena.

Raamattu puhuu lumesta mm. puhdistuksen ja uudistuksen yhteydessä. Ylläolevassa Sanan kohdassa kuvataan kuinka ihmisen puhdistus syntyy: "Lumiraukset" synnyttävät "lumivalkeiksi". Tässä on kysymys Jeesuksen veren puhdistavasta voimasta. Riippumatta siitä kuinka hirmuiset, inhottavat ja rumat ihmiset synnyttävät, Jeesuksen veressä on voima puhdistaa ihmisen niistä täydellesti. Tämä puhdistus on Jumalan suuren rakkauden suuri ihme ja lahja. On mahdotonta enää saada lumivalkeiksi selälästä vaateita, esimerkiksi, joka on värjätty purppuranpunaiseksi. Samoin on mahdotonta luonnollisen ihmisen puhdistautua synneistään muutoin kuin ihmisen kautta. Tämä ihme on Jeesuksen veri.

Yleensä ihmiset eivät mielellään puhu verestä. Veren vuodattamisesta on jokin karmeaa. Kuitenkin Raamattu opettaa, että syntien anteeksiantamista ei tapahdu ilman veren vuodatusta. (Heb. 9:22) Tämän

kirjoittajan laskelman mukaan. Raamatussa käytetään verisanaa sen eri muodoissa; vähintään 464 kertaa. Tärkeä sana; vakava sanomus!

Verellä on monta merkitystä. Sen yhteydessä sanotaan mm. että "lihan sielu (elämä) on veressä" (3 Moos. 24: 6-8; 1 Cor. 11:25); puhdistus on veressä (3 Moos. 17:11; Efe. 1:7); vanhurskaus ja pyhitys on veressä (Room. 5:9; Heb. 12:13); Jumalan ja ihmisen välinen liitto on veressä (2 Moos. 24: 6-8; 1 Cor. 11:25); puhdistus on veressä (3 Moos. 14: 5-7; Ilm. 7:14).

Valmistautuessaan ihmiselle pelastukseen, Jumala maksoi kalliin hinnan - Poikansa, Jeesuksen Kristuksen veren hinnalla. Tämä veri riittää puhdistamaan koko maailman synnit - menneet, nykyiset ja tulevat. Uhri on annettu; veri vuodattu - "Se on täytetty", huusi Jeesus, ja antoi henkensä (Joh. 19:30). Mitään ei ole jätetty satuttamaan varaan.

Niinkuin lumi, joka peittää mustan maan niin ettei mitään näy läitsee, samoin Jeesuksen uhriveri peittää maailman synnien Jumalan silmiltä - Jumala katsoo ihmiseen Jeesuksen verta nähtäväksi. Anteesiantamusta on lahja Jumalalta. Ota vastaan. Ota vastaan Jeesus. Jeesuksen veressä sinunkin syntisi tulevat "lumivalkeiksi". Eihän sinä halveksi Jeesuksen verta? Voit sanoa yksinkertaisesti, "Jumalani, minä olen syntinen ihminen; haluan puhdistautua Jeesuksen veressä. Kiitos Jeesuksesta!"

Ensi sunnuntaina emäntämme tarjoilevat hernekeittoa laskeista odotellessa ja illalla juhliinaan perustajajäsenemme Hilja Luukkosen korkeaa syntymäpäivää. Mutta niistä myöhemmin.

Betty Kolehmainen poissa

Kuuluisan amerikansuomalaisen juokeijan William Kolehmainen leski Betty kuoli sairaskodissamme tammikuun 21 päivänä. Hän oli 98-vuotias. William kuoli viitisentoista vuotta sitten. Kolehmaiset viettivät eläkevuosiaan täällä vaatimattomassa kodissaan Boynton Beachilla, mutta Betty ei koskaan kaivannut mitään elämänsä mukavuuksia itselleen. Hänen koko elämänsä keskipiste oli William. Hän oli ammatiltaan muurari, ja ilman Bettyä lakkamatonta huolenpitoa hän ei olisi koskaan raskaan työnsä ohella yltänyt urheilun suurvaikutuksiin. Kuten kaikki urheilusta kiinnostuneet tietävät hän voitti monia pitkämatkan joukkuja kansainvälisissä kilpailuissa. Hänen poikaansa ovat nyt Kuopion, Hänen synnyinkaupunkinsa urheilumuseossa. Hän oli yksi kuuluisista Kolehmaisen veljeksistä, joista mainehikkain oli tietysti Hannes. Hanneksen sanottiin juosseensa Suomen maailmankartalle hänen voitettuaan maratonin Tukholman olympialaisissa. Usein ajattelen, että kirkkain noista Williamin poikaista olisi kuulunut Berylle.

Hentoinen, pieni Betty aina ystävällinen ja antelias. -Ja hän oli sitkeä kuin Suomen karja. Perhe asui vuosikymmenet New Yorkissa, missä Betty toimi kahden Alku-talon superintendentinä hoitaen tehtävänsä ensiluokkaisesti ja velvollisuudentuntoisesti. Moni ystävä siellä vielä muistaa heidät. Jo kuorona ja puolisokana Betty vietti viimeiset vuotensa Lepokotimme turvallisissa suojissa.

Betty Kolehmainen elämänsä sammuttaa on yksi kunnias luku Suomen urheilun historiassa päättyen. Minulle henkilökohtaisesti jät Kolehmaisista erittäin lämmin muisto. William oli hauska, huumorintajuinen seuramies ja Betty hortainen, vieraanvarainen emäntä ja hienoutenteinen ystävä. Anna Lisa

Lake Worth

Naapurissamme on silloin tällöin tapahtunut pikku varkauksia, etenkin jos taka-ovi on jäänyt aukki. Mutta nyt viimeinen konsti on ollut varastaa polkupyöriä. Niinpä naapurimme Reino Luoma liitsee kettujilla hänen ja vaimonsa pyörät taka-oven laitaan, ja vielä panti kellon etupyörään.

Kun he olivat askareissaan, kuuli Mrs. Luoma yhtäkkiä pyörän kellon soivan ja huusi mieleen joka oli hommissa talon etupöydällä. Luoma sanoi, hän ei hätäilyt silloin tiesi että kyllä kerju piristä. Mutta neekerit olivat varastaneet saksien kanssa ja ennen varastamista tehnyt jo kaupat haittilaiselle, joka odotti pyörää määrättyssä paikassa. Kun Luoma huomasi, että pyörä oli poissa hän hyppäsi autoon ja näki kuin haittilainen ajoi kello kikkartaen pyörällä. Luoma otti niskaasta kiinni ja mies tunnusti ostaneensa pyörän neekeriltä joka lorvalli huoltoaseman edustalla. Neekeri oli muka tietämättömän, mutta kun poliisiä kutsuttiin puhelimella ja poliisilautaja tuli kolme paikalle niin asia selvisi ja Luoma sai pyöränsä takaisin.

Seuraavana aamuna poliisi meni huoltoasemalle ja vangitsi omistajan mariuanan myynnistä joten sekä asia tuli ilmi ja paikka on nyt suljettu. Varkaat kai kantelivat säästääkseen oman nokkansa. Katrli Sword

ACE HARDWARE

1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

knollwood groves

Hedelmäkäukauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laadua olevia sitru-hedelmiä
Lahjoituskäyttöön, josta yli 1000 valikoima
Jumankatko appelsiinitarhaan

Avoimena 7 päivää viikossa:
Maanant. lauant. klo 9 ap. - 5:30 ip. Sunnuntaisin klo 11 - 5 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi m. etelään Hypokulua tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. 734-4800

Pakinaa Floridasta

Kanada on tapperilla syytettyä, sillä sieltä se jätettiin vihuri puhalteli yli mantereen aina Floridaan asti ja teki tu-

Lantana, Fla.

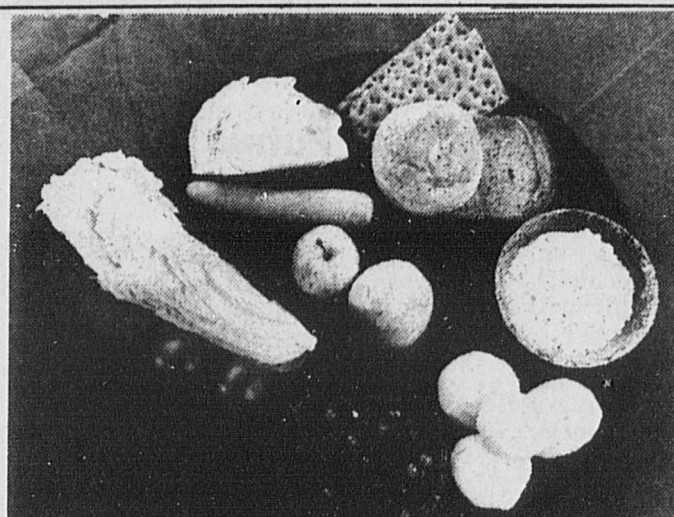
Suomi College Alumnit ja ystävät olivat järjestäneet Suomalaisen Turistiklubin sunnuntaina, tammikuun 20 p. Juhlissa laulettiin yhdessä sydämen lämmöllä suomalaisia kansanlauluja Mr. Ed Haapa säestämään. Tuntuu, että yleisö piti laulamisesta ja kansanlauluista kovasti. Katrilliit esitivät tanhuja yleisön suureksi ilokseksi.

Pidetty laulajamme Mrs. Terttu Voakresenki esitti lämpimästi ja taidolla useita lauluja Ed Haapan säestäessä taitavasti ja Leo Jaakkolan avustuksella. Aina välillä yleisö lauloi kansanlauluja.

Rovasti Viljo Heiman piti puheen. Puheessaan hän mainitsi kuinka meillä suomalaisilla on arvokkaita perinteitä kuten kansanlauluja, Kalevalaa, suomalaisen musiikki, erittäinkin Finlandia hymni, joka on maailman kuulu ja tunnettu yli maailman. Meillä Amerikansuomalaisilla on meidän monet yhdistyksemme ja seuramme jotka ovat meille läheisiä ja säilyttämisen arvoisia.

Mutta ennen kaikkea meillä on Suomi College, meidän kunniamme, rikkautemme ja ilomme. Se kertoo meidän amerikansuomalaisten sivistystahdosta ja halusta. Iloksamme Suomi College on menestynyt ja suuresti kasvanut viime vuosina ja saanut suurta huonoita myös amerikan väestön taholta, vieläpä hallituksenkin taholta. Vaalikaamme tätä omaa collegeamme edelleenkin koko sydämeistämme. Lisäksi Mrs. Johanna Järvi esitti kirjoittamansa runon lämpimästi. Juhla oli antoisa ja hyvä, josta jäi miellyttävä muistelo.

Lopuksi sai yleisö yhtyä Suomi College Alumni ja ystävät yhdistykseen, jonka monet tekevätkin.
Mr. Ed Haapa ja monet antoivat kiitokset. Samoin Mrs. Pirkko Venetäki, joka miellyttävästi toimi illan juontajana. Samoin yleisö antoivat kiitoksen kannatuksestaan.
V.H.

Näin paljon kuitua pitäisi syödä päivässä.

Rusinassakin on kuitua

Huono, paljon sokeria, rasvaa ja valkoista viljaa sisältäviä ruokia on toistuvasti todettu ellei nyt pääasiallisesti niin ainakin osasyönnille monin länsimaiselle ihmiselle tyyppisiin sairauksiin.
Kuitua saa vihannuksista, juureista ja kokoryyväviljoista. Toisin kuin usein luullaan vihannukset eivät ole tärkein kuitulähde vaan kuitu on runsaasti viljoissa. Korkein kuitupitoisuus on vehnäleivässä. Sadasta grammasta leivästä 44 grammaa on puhdasta kuitua.

Vehnäalkioissa leivästä 17,7 %, mantteleissa 14,3 %, vehnäleivästä 12,7 %, keitetyssä herneissä 12 %, hapankorvikissa 11,7 %, ruisleivästä 8,5 %, viinimarjoissa reilu 8 %, rusinoissa 6,8 %, pinaatissa 6,3 %, banaaneissa 3,5 %, porkkanassa 3 %, kuoriperunassa 2,5 %, mantteleissa 2,2 %, lehtisalaatissa ja tomaatissa 1,5 %.

Ihminen tarkkaa kuitutarvetta ei tiedä. Päivittäisen kuituannon saanti saattaa vaihtua mm. paleetterin, suolikuohujen, peräpukaman, paksusuolen ärsytyksen ja paksusuolen syövän sekä sepelvaltimotautien ja sappikivien syntyn.

Kuitua sisältäviä ruokia sopii hyvin myös laihduttajille, koska se lisää kylläisyyden tunnetta ja imeytyy hitaasti.

hotittuun. Kasvikset ja osa hedelmäpuita tuhoutui ja se tiedetään että hinnat nousevat kaupoissa. Floridalaiset väriävät kylmissään kuin haavan lehdet - tropiikissa on veri näes vesittynyt!

Mutta finneillä oli lämmintä, oli kotolaisa pörskettä. Lauantai-aamuna Minna Vileenin pilkarakoin pyörättäjä riensivät jo kello 5 aamulla Turistiklubille niitä paistamaan, sillä Karjalaisilla oli kahvi-kokkeet Lepokodilla, jossa kansaa oli puolen päivän tienoilla Annan Majaa täynnä. Kauppa kävi ja ohjelmaa oli mielekästä. Lepokodille kertyi yli \$700.

Annan Majassa on yksi vika. Siellä on huono akustiikka. Kun kansa haastelee niin haasteet vie kaikki kattoon ja pudottaa ne takaisin haastajan niskaan. Kuinka ne viisaat "karpenterit" eivät tienneet että reikiä on oltava katossa ja seinissä pehmentämässä ääntä - ei kai ollut musiikki-karpentereita matkassa. Voihan sinne nauttoa vaikka tynnyjä katto täyteen.

Sunnuntai-iltona t.k. 27 p. oli kansanpaljous haalilla kun ihka tuore Turistiklubin Harrastajateatteri esitti Ari Laineen ohjaamaa laulunäytelmää "Aina vaan yllätyksiä". Se oli myös täydellinen yllätys, että amatöörit veivät näytelmän loistavasti yleisön suosioon.

En ole toisia ennen nähnyt näyttämöillä paitsi kiinalaispojan Charles Wäyrysen, joka Connecticutissa collegepoikana jo näytteli amerikalaissa kappaleissa. Hyvin oli osat jaottu. Ari ja Antti Niskasesta voi kehkeytyä hyvät pääosien näyttäjät, Ari reippaan kauniina ja Antti komeana sankarina.

Sillä sitä Floridan tytöt tulevat tappelemaan aitiopaikoista kun Antti lavalla hurahtaa ja niinkuin me ennen vihreässä Nuorisuudessa tuljimme Arne Orjansaloa, Haavistoa ja Ruususta New Yorkissa.

Tämä Harrastajateatteri tulee olemaan Turistiklubin elämänsä suosituksi. Kyllä nauru kansalle kelpaa, ja sanotaankin, että nauru pidentää ikää on ruoansulatukselle hyvä ja sulattaa jäisen sydämen.

Odotamme uutta näytelmää, se on kuulemma tulo miehellä.
Hertta Odeh

TORIN POIKKI

Around the Market

Olemmeko puhdasta kansaa?

Are we clean people?

Many newspapers feature a column which shows what people in the street are thinking about the various issues of the day.

Here we present, with translation, the Suomen Sosialidemokratian version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what the people of today's Finland are like.

Tarja Rauvala

-Yleisesti ottaen olemme puhdasta kansaa, mutta näiden torin seudulla liikkuvien pultsareiden puhtaudessa olisi kyllä toivomisen varaa.

-On the whole we are clean people. These winos around this market place, though, could be a whole lot cleaner.

Timo Saajasalo

-Olemme, sellainen käsitys on vanhentunut, että peseytyimme vain saunassa lauantaisin. Olen kiertellyt eri puolilla Eurooppaa, yhtään meidän ei tarvitse häpeillä vaatepuhtaus ja siisteyden takia.

-Yes, we are. The thought that we'll wash up only Saturdays in sauna has become absolute. I have traveled all over Europe, we don't need to be ashamed of the way we dress or groom ourselves.

Niksinurkka

SITRUUNAHYVÄÄ

Ennen kuin käytät sitruunasta siuksen, raasta hedelmäsi kuori ja sekoita raaste hienoon sokeriin. Näin kuori säilyy katevasti mausteeksi leivonnaisiin ja jälkiruokiin.

KERMAA

vatkaessani käytän tomusokeria tavallisen sokerin asemasta. Vaahdotan tasaista ja kevyttä.

LEIKKUULAUTA

kannattaa huuhtoa kylmällä vedellä ennen kuin sen päällä käsitellään kasviksia. Näin leikkulaute ei värjäydy, ei edes punajuuren mehusta.

TUMMIA VAATTEITA

pestessä muista! tahrain paikan, jos ennen pesua kehystät sen vaalealla langalla harsien. Pesun jälkeen on lanka helppo nykäistä pois ja vaate on varmasti tullut pestyksi oikeasta kohdasta.

NAHKASORMIKKAAT

venyvät vanhetessaan. Ohuet hiuslaskokset, jotka omellaan käsin koristeltuihin tai koneella tekevä sormikasta jalkaan muokkakaat.

KISSOILLA

on tapana teroittaa kynsiään sohvien ja nojatuolien sivuihin. Kun hierot hivenen valkopippurijauhetta kissan suosiimiin kohtiin, niin jo pysyy mirri loitolla. Se jopa unohtaa nämä teroituspaiikat vaikei niitä enää pippuroitaisikaan.

LIHAN ISON KORKIN

leikkaaminen sopivaksi vaatii tarkkuutta ja erittäin terävää veistä. Kätevintä on leikata kalaksi kiilamaista uraa korkin alapäähän ja jättää ulkoreunan kokonaan ohentamatta. Kun korkkia vielä liotetaan hetken ajan kuumassa vedessä, uppoa se helposti ahtaaseenkin pullonsuuhun.

Esko Järvenpää

-Kyllä Suomi on siisteydessä maineensa arvoinen maa. Olemme myös puhtaita ja hyvin pukeutuneita, yleiskuva kesää hyvin vertailun muihin maihin.

-In cleanliness Finland is worth it's reputation. We are clean and dress well. In comparison we stand up to other countries quite well.

Ritva Tapala

-Olemme puhtaita. Tyttörenkin sanoi juuri aamulla: Äiti, sinä olet sitten hirveän puhdas ihminen. Hankaamme ihoa ja käymme joka päivä suihkussa. Johan siitä ihokin kuivuu liikaa.

-We are clean. Just this morning my daughter said: Mother, you are an extremely clean person. We scrub our skin and take showers every day. Even our skin is getting too dry.

Ilmari Lavonsalo

-Paljon on tapahtunut parantusta vanhoista ajoista. Ihmissillä on aivan toisenlaiset mahdollisuudetkin huolehtia puhtautaan, kun lähes kaikissa kodeissa on kylpyhuoneet ja suihkut.

-Things have gotten much better since the olden days. There are new ways for people to keep clean because almost every home has a bathroom and a shower.

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

Newton-Bartlett

HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Mamorisia ja graniittisia

hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER

and CABINS
Erikoisia päivällisiä.
Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNANKIUKAITA

Lautavalmistetta sitten 1930
Saunankiukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskussäiliöitä, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita
Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc.
P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906) 827-3906
Jälleen myyjä halutaan

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla.
Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestäminä.
Ilmaistettu haali, nyvvi musiikki, iloinen ystävien seura. Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelmaa tanssi-iltoina. Tarjoaan kahvia, voileipiä, riisipuroa hedelmälaitton kera ym.
Tervetuloa-Turistiklubille!

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southwest Bank

MEMBER FDIC
Puhelin 582-6633

ARVO PAANANEN

Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

Kulta- ja kelloseppä

MATTI KOMONEN
Kaikki työ taattu
1595 LUCERNE AVE. LAKE WORTH, FLA. 33460
Puh. 585-1084

The Finnish-American

RAIVA AJA

New York N.Y.

Dr. Heli Lahti on nutrition and cancer

There will be a meeting of the Metropolitan Chapter of the Finlandia Foundation at the Central Presbyterian Church, Park Avenue and 67 Street in Manhattan, February 8, 1985 at 8 p.m.

This month's program will be a special one in that a noted member of the scientific world will present a talk on the subject Nutrition and Cancer. The speaker will be internationally known cancer researcher Dr. Heli M. Lahti.

Dr. Lahti has done extensive studies into the causes of breast cancer in women, conducting her research in Finland and Japan, and she is engaged now in continuing her work here at the American Health Foundation.

In her talk Dr. Lahti will discuss the possible effects life-styles and eating habits could have on the development of cancer. She will also answer questions from the audience.

Refreshments will be served at the conclusion of the scheduled program.

-Lee Alperin for Finlandia

Aila Juvonen and

'Friends' at SSU

ROHNERT PARK, CA - A combination of performance and audience participation is in store when Sonoma State University's Aila Juvonen presents "Friends" on Feb. 16 at 8 p.m. in Ives Recital Hall on the Rohnert Park campus.

Juvonen calls her production "a musical journey beyond listening," and explains that she is offering an "opportunity to hear and create Japanese Gamelan and African drumming and dance, while exploring multi-sensory levels of music."

According to Juvonen, listening is only one aspect of the appreciation of any musical form. "Friends" is designed to heighten musical awareness and entertain at the same time.

Drawing on her extensive background in music, Juvonen created "Friends" as a Senior Project for the completion of her music studies at SSU. She suggests that the audience wear casual and comfortable clothes to gain the most from this "musical trek."

Tickets for "Friends" will be available at the door. Our patrons have requested that latecomers and children under five not be admitted to Performing Arts events. For further information about "Friends" call (707) 664-2235.

Cartoon Karisma

His studio is located in a small three-room flat on the fourth floor in one of Helsinki's most exclusive neighborhoods. As you listen to him, he sits with his back slightly turned toward you smoking a cigarette and glancing the other way. Whenever he reaches the most interesting part of his comments, he slowly turns his head at you and lets out a few strong laughs. "I hope I don't take my work too seriously," says Kari Suomalainen, Finland's best known cartoonist. "You can't keep people's interest in you for thirty-five years simply because you're liked."

Kari was fifteen years old when he published his first work, a book of drawings. But today his style has changed radically from the times of his youth and his cartoons are full of wit and as he put it, "have that drop of nastiness" that make tens of thousands of Finns smile the first thing in the morning when opening up their Helsingin Sanomat, the biggest daily in Finland.

Horse sense

"All you need is some horse sense to make politics look funny," says Kari with respect to his work. "All my cartoons have the following three elements: they have to be fun, have excitement and love in them."

Kari's day begins at around eight when he wakes up, has his morning cup of coffee, reads the paper and goes on his traditional 6.5 kilometer walk at about 5 kilometers per hour. After this, he heads for work at Helsingin Sanomat where he chats and throws some ideas to the editor-in-chief. Kari usually finishes work at three or if it's a bigger job, at four.

"I'm not a man in a rush which is, by the way, my secret to good health," says Kari. "I work fast and then take a round because it's then that the

best ideas come to you."

To socialise or...

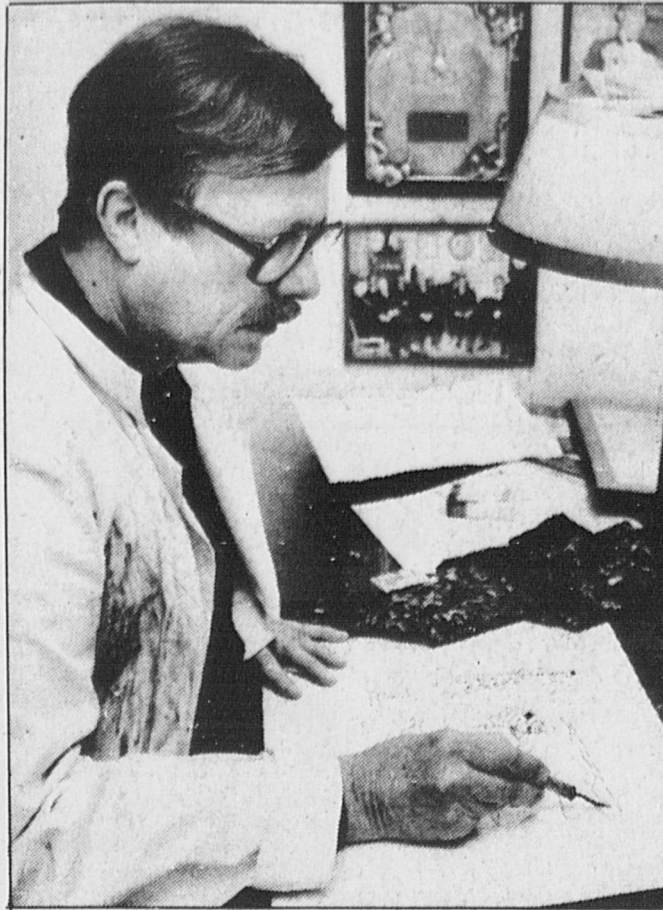
One of the ways Kari likes to spend his free time is on his sofa. He never invites guests for formal parties nor does he like to be invited over to anyone's house. "I only meet people by chance. I save so much time that way," he adds. "I really feel sorry for our editor-in-chief who has to go to countless luncheons, parties and dinners."

All the major and minor parties are represented in Kari's cartoons. Finland's largest right-wing party, Kokoomus is a pastor wearing an army helmet and the character for the left-wing Finnish People's Democratic Party (SKDL) - which he is least satisfied with - is an overweight middle-aged bum. "I got the idea from a famous Finnish writer who said that communism springs from misery."

Tie of a duck

I also got a chance to get a look at Prime Minister Sorasa's tie - his surname means duck in Finnish. It's dirty looking, psychedelic horror straight from the sixties. "This is where I got the idea for Sorasa. The tie is bigger than the man or the job bigger than him", says Kari holding the tie as a trophy.

It would be wrong to assume that being a humorist only means having fun in life. "A person must also know the dark side of life. I've seen war as well as a dead man's brain being taken out. As I watched him lying silently, I thought to myself that there's where our heritage and ambition ends. There, lying on the table, are all the shoves we've received and all the times we've been stepped on, as well as all the divorces we've gone through," he concludes. After all this we can take life in its stride."

Kari Suomalainen

Feminists, environmentalists...

Kari never misses a chance to get himself into a controversy. He's told the feminists a thing or two and the environmentalists haven't been spared either.

"What is lacking is perspective. People have this idea that we should cut a few trees here and there but little do they know that nature recognizes no mercy," says Kari. "If some factory pollutes the environment, what about the pollen that pollutes our noses? Tell me, who has polluted the seas with salt - nature has."

Kari's family comes from a long line of artists. His grandfather was a sculptor and his father a violinist who played for the city orchestra. Kari plays the bassoon and his final goal in life is to compose two operas after which he said, "I can die in peace."

Amateur at heart

"I'm an amateur at heart and I don't like to think that I'm mainly a cartoonist," says Kari. "One should do a little bit of everything."

-Enrique Tessieri
FBR

Speaking of Manor Houses

By Signe

Did you ever save the life of another human being, or perform some other heroic deed? Were you then awarded a certificate or a medal?

If you had shown such bravery, or better still, had been related to the Swedish king in the Middle Ages, your reward would have been materially much greater. During the years when Finland was under Swedish rule, it was customary for the king to grant a large tract of land in Finland to those whom he favored.

Such a grant was called a "kartano" or manor house and estate. The recipients, many of them Swedish, Danish or German by birth, then became the nobility of Finland, and their lands and titles were passed on in their families for generations.

A well known example was Laukon Kartano, which is mentioned as early as 1416. It is situated in Vesilampi on the same lake (Pyhäjärvi) as Tampere, and just south of that city. It has long been famous as the locale of the poem, "Elinen Surma" and also as the place where the white-tailed deer were first introduced to Finland.

My own grandfather, in his youth, worked in the stables there, and often told the story of how he once cared for the horse of Alexis Kivi when that famous author paid a visit to Lauko.

The tale of how Swedish-born Matti, the forefather of the Kurki family, received the estate, is as follows:

Matti, one of the "Pirkkalaiset" who had traveled in Lapland and had the authority to tax the Laplanders, was known as a very strong and brave man. When a Russian by the name of Potko was sent to Sweden to challenge the bravest and the strongest to a duel, the king designated Matti to meet him.

The two came together on an island near Vesilampi. Matti said the survivor of the duel

would not need two boats, and he gave the Russian's boat a mighty shove which sent it up on the opposite shore. This so angered Potko that he drew his sword, and severed Matti's right hand.

Matti staggered to the ground, and the Russian shouted derisively. "You are hobbling around like a 'kurki' (crane)!"

"I can also fly," replied Matti, and with his left hand, he struck Potko dead.

As a reward, Matti was given Laukon Kartano, and also came to be known by the name Kurki, to which Potko had sarcastically likened him. The family retained possession of Lauko for about four hundred years, and their members held many important positions in the country. The crane became the symbol of the family, and is today still to be seen in the coat of arms of the town of Vesilampi.

A typical Kartano consisted of an estate with many buildings. The Manor House, where the nobleman and his family lived, might have as many as three stories and twenty rooms, but it was usually built of wood and was otherwise rather unassuming.

The great castles, originally built as fortresses of hard Finnish granite, were retained by the Crown although some of the nobility were granted the right to occupy them for stated periods. Actually life in the wooden buildings was more healthful for the heavy stone walls of the castles were cold and damp even in the summer so that the inhabitants often sickened and died at a fairly young age.

Besides the Manor, there was a large house where the numerous servants lived, and there were huge barns and stables for the cattle and horses which were considered part of the grant. Warehouses, saunas, and smaller structures dotted the area. The lord also received many privileges as befitting one who was a member of the highest social class. He might also

own as many as twenty or thirty houses from which he could collect the rents and taxes.

There was a way for one of a lower rank to climb up a rung of the ladder which was the class system at that time, and which continued until the year 1906.

A Finnish "talonpoika" could volunteer for military service and be ready to come to the defense of the king in time of danger. In this case, he would be expected to furnish his own horse. Needless to say, this could become very expensive, especially in the period when he also would be obliged to supply his own suit of armor.

Yearly inspections were also held in Turku to determine that the soldier and his horse were strong and healthy and that he could afford to pay the necessary expenses. If successful, he was then excused from paying taxes, and was given the title "rälssimies". This privilege was also passed down to his descendants.

In 1982, Finland issued a set of postage stamps known as the Kartano Series. The beautifully drawn and colored stamps show ten of the many Manor Houses scattered throughout southern and central Finland. Some have survived to this day, and are now open to the public as museums and restaurants.

FINNAIR BREAKS RECORD

Passenger figures released by Finnair indicate that more people than ever flew the national carrier last year. The total in 1984 was 3,578,000, a 9.3 increase on the previous year.

Charter traffic grew the fastest with the total at 613,000 up 19.6 per cent on the previous year. Foreign operations had 5.3 per cent more passengers with a total of 1,175,000 and the domestic growth rate was 8.8 per cent with a total of 1,800,000 passengers.

Another positive decision Finnair took was to restrict smoking on board still further. More seats will be reserved for non-smoking passengers on domestic flights, while cigars and pipes will be banned altogether. Flights lasting less than 35 minutes will be totally smokeless.

Finnair claims to be a pioneer in curtailing smoking on board. In 1970 they were the first airline in the world to reserve the first three rows of seats for non-smoking passengers.

Raivaaja paperboy

FITCHBURG - The old-time paperboy who appeared in last week's Raivaaja has been identified as the late Eino Toko.

Toko lived in Fitchburg and the photo was taken of him when he was 12 or 13 years old. As an adult he lived in Lunenburg, Mass., where he had a farm and grew apples.

He was married to Taimi (Hietaranta) Olkkola of Leominster. His sister, Aili Aaltonen, lives in the Sundial apartments in Fitchburg.

Winter sports

More than 15,000 entrants are expected in the annual Finlandia Ski Race scheduled for Feb. 24. The 45-mile cross-country ski race is run between Hämeenlinna and Lahti.

Two interesting events are planned for March--the Reindeer Driving Competition Mar. 2-3 at Rovaniemi and the Finnish Championships in Snow Sculpture Mar. 8-10 in Kemijärvi.

The Finnish Tourist Board 655 Third Ave., New York, N.Y., 10017, has additional information about these and other winter sports events in Finland. . . .

Gala Kalevala

Branch is the director of the School of Slavonic and East European Studies at the University of London.

He pioneered the teaching of Finnish in Great Britain. He has numerous publications on the history of Finland, its literature and folklore.

His contributions to Finnish culture were recognized by that country's government in 1980 when he was made a Commander of the Order of the Finnish Lion. He also has an honorary doctoral degree from the University of Oulu.

Pentikainen is a professor of comparative religion and chairman of the Department of Religious Studies at the University of Helsinki.

He is the author of ten books on cultural anthropology, folklore, and comparative religion. He has won the First Chicago Folklore Prize. He currently

is preparing a publication on the cultures and world views of Finns in North America.

Pentikainen has been a guest professor at several American universities and also has lectured extensively throughout Europe and Asia.

His book, "The World View of the Kalevala," recently was published.

Achte is professor of psychiatry and chairman of the Department of Psychiatry at the University of Helsinki.

He is a physician with specialties in psychiatry, psychotherapy, suicidology, the history of psychiatry, trans-cultural psychiatry, and medical ethics.

He is the author of more than 700 scientific publications, including several books and has edited 32 books.

He also is chairman of Helsinki University Central Hospital.

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburham, MA
01430
Telephone 827-5909

KESKUSTASSA SIJAITSEVA
MILES
FRANK H. COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautausmaailma
wodesta 1896

MAY FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichol St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

FOR SALE
Copy Machines, File Cabinets, Lockers, Shop Stools, Wang Word Processor, Pallet Jacks, Metal Shelving, Maintenance Caging.
Tel. 603-382-5671
RISON'S 253 Main St. Plaistow, N.H.

Huhtala Oil Company
East Templeton
Puh. 632-1221
Perustettu 1945
Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

FOR SALE
Used Elliott Addressing Machine. Good working condition.
Raivaaja Publishing Co.
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
(617) 343-3822

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUKITÖITÄ JA LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Taloukskoneita, Ammoneita, jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astiapesukoneita.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, helmik. 9 p., klo 8 illalla. Finn Sounds soittaa. Järjestää FACS.

Swedish Meatball päivällinen Saiman Puistossa sunnuntaina, helmikuun 10 p., klo 12 - 2 iltapä. Järjestää FACS. Lippuja saa helmik. 8 p. asti Raivaajasta (343-3822) tai Lloyd Hannulalta (874-0629).

Raivaajasta saatte myös lippuja maalisk. 30 p. pidettävään Finnin tilaisuuteen.

Fitchburgin Suomalaisen Aseveljen vuosikokous Saiman Puistossa sunnuntaina, helmik. 10 p., klo 4 iltapäivällä. Toivotaan runsasta osanottoa.

Maaliskuun 3 p. vietetään Kalevalan 150-vuotisjuhlaa Elm Streetin Lähetyskirkossa. Fitchburgissa, Ohjelma on samankaltainen kuin aikaisempina vuosina. Lisäksi Miriam Lehto, Ellen Hansas ja Roy Helander saattavat esittää pikkuksitjejä.

NIMIPÄIVÄ

Helmikuun 13 p. Sulo, Sulho
Helmikuun 14 p. Voitto
Helmikuun 15 p. Sipi, Sippo
Helmikuun 16 p. Kai
Helmikuun 17 p. Väinö, Väinämö
Helmikuun 18 p. Kaino
Helmikuun 19 p. Elja

SYNTYNEITÄ

Tytötlapsi tammikuun 21 p. n. Mr. ja Mrs. Shawn Eskolalle (Coleen M. Lillie), 65 Cedar St., Fitchburg.

Tytötlapsi tammikuun 23 p. n. Mr. ja Mrs. Peter R. Krookille (Beth D. Lampinen), Wheeler Road, New Ipswich, N.H.

TANSSIT

SAIMAN PUISTOSSA

Fitchburgissa
Lauantaina, helmik. 9p. 1985
klo 8 - 12 yöllä
FINN SOUNDS
orkesteri soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

UCF sai
apurahan

Federaalinen Housing and Urban Development virasto (HUB) on päättänyt antaa Fitchburgin kaupungille \$200,000 laina-apurahan United Cooperative Farmers (UCF) yhtiön käyttöön. Apurahan avulla voidaan rahoittaa yhtiön viljan jauhaukseen käytettävä rakennus-siipi.

Pormestari Bernard F. Chartrand ilmaisi mielihyvänään ilmoitukseensa apurahasta viime viikon torstaina. Hän sanoi saaneensa tiedon HUD:n myöntämästä apurahasta se-
naattori Edward M. Kennedyn viraston kautta.

UCF, 339 Broad St., on parhaillaan laajennuspuhissa ja rakennussuunnitelmiin kuuluu uuden 18,000 neliöjalan suuruisen rakennuksen pystyttäminen River kadulle nykyisen toimipaikan viereen.

HUD:n myöntämän apurahan turvin voidaan rakentaa yhtiön viljan jauhatussiipi. Siivon kokonaiskustannusten uskotaan nousevan \$1.3 miljoonaa.

Kaupungin suunnittelulautakunnan jäsen Timothy M. Stewartin mukaan yhtiö saa vastustusta myöntämisestä apurahasta myöhemmin tänä vuonna. Hän sanoi takaisinmaksuaan olleen useita vuosia.

Raivaajan
kantopoika

Julkaisimme viime viikon Raivaajassa kuvan entisaikojen kantopojasta. Hänen henkilöil-lyksytään on nyt selvinnyt. Kantopojaksi oli edesmenyt Eino Töke, joka oli kuvaa otettaessa joko 12- tai 13-vuotias. Hän kävi Fitchburgin Korkeakoulun ja toimi farmin Lundenburgissa ja kasvatti omenia. Kuollessaan hän oli vain 55-vuotias. Hän oli naimisissa Taimi Hietarannan kanssa, nykyiseltä nimeltään Taimi Olkola. Sisko Aili Aaltonen asuu Fitchburgissa Sundial-asuntolassa.

Florida kutsuu!

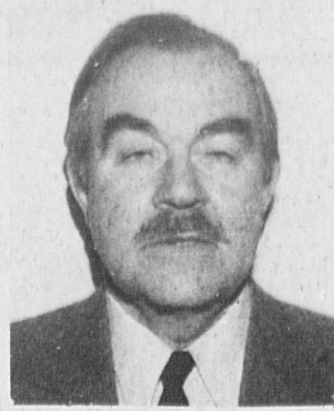
Edustakain junamatka
Bostonista mihin tahansa
Floridan kaupungeista
\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Kalevala-Juhlan Puhuja

Maaliskuun 3. päivänä pidettävän Kalevala-juhlan pääpuhujaksi saapuu Henry Brunberg New Yorkista.

Hän on syntynyt Helsingissä 1923 ja suoritti oikeustieteentutkinnon Helsingin yliopistossa 1950. Ulkoasiainministeriön ja ulkoasiainhallinnon palveluksessa hän on työskennellyt vuodesta 1954 lähtien. Vuosina 1956 - 1959 hän oli New Yorkissa, sen jälkeen Prahaassa Tšekkoslovakiassa sekä Ankarassa Turkissa ja jälleen New Yorkissa vuoden 1983 elokuusta lähtien.

Brunberg on naimisissa ja hänellä on kolme lasta. Hänen vaimonsa Leila, joka on kotolaisin Laukaasta, matkustaa Fitchburgiin miehensä mukana.

Henry Brunberg

Kalevala päivää juhlietaan Fitchburgin Elm Streetin Lähetyskirkossa sunnuntaina, maaliskuun 3 p. Tilaisuus alkaa kello 2 iltapäivällä.

Ylitarkastaja valittu

Fitchburgin kaupungin koulukomitea valitsi viime viikon torstaisessa istunnossaan koulujen uudeksi ylitarkastajaksi Joseph L. McDewitt Jr:n Spencer, Mass:sta.

Viimeisten kuuden ja puolen vuoden ajan McDewitt, 44, on toiminut apulaisylikarkastajana Hudsonissa.

Koulukomitean päätös oli yksimielinen. Toinen vakavan harkinnan alainen kandidaatti oli Alan F. Perrin, joka toimii ylitarkastajana Berlin, N. H:ssä.

Istunnon jälkeen komitea ilmoitti päätöksestään McDewittille ja hän antoi myönteisen vastauksen. Useita viikkoja siten koulukomitea kärsi melkoisen takaiskun kahden aikaisemman valitun virkaan asti.

McDewitt sanoi olevansa hyvin tyytyväinen päätöksen suhteen. Hän sanoi olleensa kiinnostunut Fitchburgista siitä lähtien, kun virkaa alettiin ilmoittaa.

Komitean jäsenet puolestaan sanoivat pitäneen siitä McDewittin, että Perriniä harkitsen arvoisina kandidaattina. Useiden mielestä kumpikin oli yhtä pätevä ylitarkastajan virkaan kuin aikaisemmat valitut, Bruce E. Willard Ashfieldistä ja Robert Barbarisi Mansfieldistä.

SUOSIKKAA
ILMOITTAJIAMME!

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistön ostoa tai myyntiä koskevilla asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.
Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

Joseph L. McDewitt

Päätöksen tekoon vaikutti se, että McDewitt sanoi voivansa ottaa viran vastaan välittömästi. Perrin oli sidottu nykyiseen virkaansa kesäkuun loppuun asti.

McDewittin palkka Hudsonissa on \$44,000 ja koulukomitean uskotaan tarjoavan hänelle n. \$50,000 suuruisia palkkaa Fitchburgin koulujen ylitarkastajan virassa.

Siivoojalle työtä yhtenä
päivänä viikossa.

E. Kaarela 342-6035

Kuolleita

FITCHBURG - Erkki Ala-Ni-sula, 67, 50 Waldun Way, Brewster kuoli maanantaina, tammikuun 28 p., 1985 Burbank sairaalassa.

Hän oli syntynyt Kurikassa Suomessa Sameli ja Laini Keski-Hirvelä. Ala-Nisulan poikana. Hän palveli Suomen armeijassa Toisessa maailmansodassa. Vainaja työskenteli James River Paper Co. yhtiössä 23 vuotta ja asui Fitchburgissa vuoteen 1980 asti, jolloin hän jäi eläkkeelle ja muutti Brewsteriin. Hän kuului myös Suomalaisiin Aseveljiin.

Kaipaamaan jäi vaimo Annikki (Kapiainen) Ala-Nisula; poika Esko Ala-Nisula, Westminster; tytär Mai Ala-Nisula, Brookline, N.H.; veli Heikki Ala-Nisula, Kurikka Suomi ja yksi lapsenlapsi.

Hautauksesta huolehti Boskin Hautaustoimisto Fitchburgissa ja pastori David E. Wuori siunasi vainajan. Hautausmaahan.

FITCHBURG - Ann (Pekki) Kivinen, 98, 113 South F St., Lake Worth, Fla., kuoli sunnuntaina, tammik. 27 p., 1985 Suomalaisessa Lepokodissa. Hän asui ennen Fitchburgissa, mutta muutti Floridaan 1956.

Hänen miehensä Evert Kivinen kuoli 1966.

Vainaja oli syntynyt Myllykoskella Suomessa Mr. ja Mrs. Matti Pokin tyttärenä.

Kaipaamaan jäi kaksitytärtä, Irja Peltola, Lake Worth ja Vieno Dillon, Midwest City, Okla.; kaksi lastenlasta ja kuusi lastenlasten lasta.

Hautausmaahan huolehti Sawyer-Miller Hautaustoimisto. Fitchburgissa ja pastori David E. Wuori siunasi vainajan. Hautausmaahan tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

ASHBURNHAM - Ake L. Renvall, 64, 15 East Rindge Rd., kuoli tammikuun 29 p. Worcester County sairaalassa Boylston.

Hänen aviopuolisonsa oli Betty (Perkkarinen) Renvall.

Hän oli syntynyt Porkossa Suomessa Mr. ja Mrs. Arthur Renvallin poikana. Ennen eläkkeelle jäämistään hän työskenteli esimiehenä Atlantic Cordage Corp. yhtiössä.

Kaipaamaan jäi vaimo Betty (Perkkarinen) Renvall, tytär, Anabella Cruz, Ashburnham; tyttärensä ja yksi sisarusten lapsi.

Hautauksesta huolehti Sawyer-Miller Hautaustoimisto Fitchburgissa ja pastori David E. Wuori siunasi vainajan. Hautausmaahan tapahtui Ashburnhamin hautausmaahan.

FITCHBURG - Siiri (Wainonen) Ojala, 82, 25 Oriole Drive, Worcester, kuoli tiistaina, helmikuun 5 p., 1985 Salisbury Hoitokodissa, Worcesterissa. Ennen tätä hän asui Fitchburgissa ja useita vuosia Westminsterissä. Hänen aviomiehensä Jacob E. Ojala kuoli 1964.

Vainaja oli syntynyt Vehkalahdella Suomessa syysk. 14, 1902 Evert ja Olga (Mäkelä) Wainosen tyttärenä. Fitchburgiin hän saapui 1912 ja myöhemmin muutti perheineen Westminsteriin, missä heillä oli kartano monien vuosien ajan.

Kaipaamaan jäi poika, Robert E. Ojala, Worcester; tytär, Helen Holopainen, Hubbardston; velli Toivo Wainonen, Westminster; kolme lastenlasta ja useita sisarusten lapsia.

Hautauksesta huolehti Boskin Hautaustoimisto Fitchburgissa ja pastori David E. Wuori siunasi vainajan. Hautausmaahan tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

FITCHBURG - Ella S. (Koski) Marino, 79, 17 Daniel Heights, kuoli perjantaina, helmikuun 1 p., 1985 Burbankin sairaalassa. Hänen aviomiehensä Ralph Marino kuoli 1980.

Hän oli syntynyt South Superior, Wis:ssä Antti ja Hilda (Kolapacka) Kosken tyttärenä.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Robert ja Donald Marino, molemmat Leominster; 5 tyttärtä, Mary Kelly, Fitchburg; Dorothy Merlino, Providence, R.I.; Nancy Martineau, Fitchburg; Joan Marcell, Fitchburg; ja Eleanor Stern, Fitchburg; kolme sisarusta, Lillian Goddard Leominster, Tyne Rahnasto, Leominster, ja Elvi Harvey, Leominster; 28 lastenlasta; 11 lastenlasten lasta sekä useita sisarusten lapsia.

Hautausmaahan tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

ASHBURNHAM - Annie T. (Wirkkala) Kontio, 73, Ashby Road, kuoli tammikuun 28 p. Quabbin Valley Convalescent Centerissä Atholissa pitkän sairautensa murtamana.

Hänen aviomiehensä Väinö W. Kontio kuoli vuoden 1984 maaliskuussa.

Vainaja oli syntynyt Fitchburgissa huhtikuun 13, 1911 ja asui New Ipswich, N.H:ssä useita vuosia ennenkuin muutti Ashburnhamiin 25 vuotta sitten.

Kaipaamaan jäi tytär Mrs. Judith Moran, New Ipswich; neljä lapsenlasta sekä useita sisarusten lapsia.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

Hautausmaahan tapahtui Greenville, N.H:ssä.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Messiah Luterilainen
seurakunta

Perjantaina, helmik. 8 p., klo 6-10 ill. Lutherilittolaiset menevät suksimäen laskettelun. Jos kysymystä soitte Ms. Janine Bergeron 342-8285.

Lauantaina, helmikuun 9 p., klo 9:00 aam. Koripallo-kisat Messia ja Rollstone joukkojen välillä Memorial Jr. Korkeakoululla. Klo 6:00 - 9:00 ill. Maailman näköä kärsivien puolesta pidetään rukous hetki kirkossa.

Sunnuntaina, helmikuun 10 p. Ei ole suomenkielistä jumalanpalvelusta. Klo 9:15 aam. Sunnuntai koulu ja raamattutunti. Klo 9:30 aam. Luterilainen tunti Leominsterin asemalla WCMX, 1000 am. Klo 10:30 aam. Engl. jumalanpalvelus ja samalla rukouksella näkö- ja kuuloheikentäneiden puolesta. Palauttaa "Love Loaves" uhriine. Herra sanoo: "Minkä teette yhdelle näistä pienimmistä veljistä, sen olette tehneet Minulle".

Huom! Helmikuun 17 p., klo 6:30 ill. Westminsterin Our Savior Luth. seurakunta kutsuu katsomaan filmiä "The Cult Explosion". Tervetuloa!

Elm St. Lähetys-
seurakunta

Sunnuntaina, helmikuun 10 p., klo 8:30 ap. radio-hartaus NEW LIFE - asemalla WEIM, am 1280, Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarna past. David E. Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehtarjoilu. Pyhäkoulu klo 10:45 ap. kaikenikäisille.

Tiistaina, helmikuun 12 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoro-harjoitus. Klo 7:30 ill. viikkokoulu hartausilaisuus. Kahvitarjoilu huolehtivat Mr. ja Mrs. Bernard Kelley ja Mr. ja Mrs. Albert Larante.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus, Hyvät Uutiset, lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalla WEIM - 1280, Fitchburg, klo 8:45 aamulla.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kalevala Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntaiin, alkaen klo 2 iltapäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarpeen mukaan.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voidaan tehdä ottamalla yhteys Yrjö Kainuun, puh. 342-7155 tai Liisa Liedekseen puh. 342-4474.

Quincy, Mass.

Sunnuntaina, helmikuun 17 p., klo 2:30 ip. meillä on taas tilaisuus kokoontua suomenkieliseen Jumalanpalvelukseen Robert St. n. Luth. kirkossa. Tilaisuuden johtaa past. Matti Salomaa.

Tilaisuuden jälkeen on tarjottua ja seurustelua alakerrassa. Toivotaan suotuisampaa ilmaa kuin oli tammikuulla. Serafiina

AUTO LOANS

10.8% ON THE NEW "85" OF YOUR CHOICE.

ANNUAL PERCENTAGE RATE FOR 36 MONTHS

USE OUR FAST, EASY PHONE-A-LOAN SERVICE
CALL 345-1021 OR TOLL FREE IN MA 1-800-252-8755

IT'S A GREAT COMBINATION...

WCU

*LIMITED TIME OFFER AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER.

AND YOU!

WE'RE WORKING JUST FOR YOU!

WORKERS' CREDIT UNION

•815 MAIN ST., FITCHBURG-345-1021
•40 FAIRMOUNT ST., FITCHBURG-343-5810
•313 PLEASANT ST., GARDNER-632-9200
•11 WEST MAIN ST., ORANGE-544-2188

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO-PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST. FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means

Local or Distant

Our convenient location,

easily accessible from

all parts of city and

suburban towns

Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

IN COMPLIANCE WITH FTC